

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5:50
na mesec	1:90

Izjava vsak dan svojo izjavo oddaje in praznike.

inzerati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	12—
četrt leta	6:50
na mesec	2:30

za Nemčijo:

celo leto	K 30—
pol leta	15—
četrt leta	7:50
na mesec	2:50

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravištvu: Kraljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Delegacije.

Dunaj, 30. aprila.

Danes so se sestale delegacije — ogrska že dopoldne, avstrijska popoldne h kratkemu zasedanju. Z ozirom na nerešeno število se skupna vlada ni upala podati v daljšo delegačno kampanjo, boječ se za proračun. Kakor danes razmere stojijo, se je bilo bati, da prenese madžarska opozicija svoje boje tudi v delegačno dvorano ter — prepreči odobritev skupnega rednega budžeta za tekoče leto. V deželi provizorijev je samoobsebi umevno, da iščejo vladni krogi izhod vedno le zopet v provizorijih. Tudi tokrat. Ker se ogrska vlada ne upa rešiti krize v Budimpešti z radikalnim in edino uspešnim sredstvom — zato je predložila skupna vlada delegacijam šestmesečni provizorij, da se jih kolikor mogoče naglo v dveh, treh dneh zopet odkrije.

Že zadnjič enkrat smo povdarili, kako škodljivo je to zapostavljanje ustavnega kontrolnega zbora, kateremu pripadajo zadeve tikajoče se usode celokupne monarhije, pa tudi zadeve tikajoče se medsebojnih razmer obeh državnih polovic. V avstrijskih političnih krogih vlada prav nezadovoljivo razpoloženje, čela vrsta dogodkov v zadnjem času kaže, da si gotovi krogi niso svesti pomena delegacij in da prav nič ne upoštevajo dejstva, da je avstrijska delegacija samostojni, neodvisni in avtonomni zbor, ne pa kak posvetovalni organ gospodov ministrov, najmanj pa — dekla ogrske krize.

Grofu Stürgkhu je bilo določeno, da je skupno z grofom Berchtoldom in vit. Bilinskim »sklicale« avstrijsko delegacijo, akoravno pristojna ta pravica le predsedniku delegacije. Na prav brisken način se je moral dati »naivni« grof Stürgkh od delegata Doberniga najprvo telefonično in danes tudi ustmeno podučiti. V dopoldanski konferenci avstrijskih delegatov se je tudi ostro kritikovala odvisnost naše delegacije od dogodkov na Ogrskem. Konsekvenca te kritike je bil predlog češkega del. Nemca, naj delegacija odkloni praznovanje o proračunskem provizoriju ter dene na dnevni red redni budžet. Toda naši delegati so imeli dopoldne mnogo besed, popol-

dne pa niti enega dejanja . . . Nemčev predlog je propadel, zanj so glasovali le soc. demokrati in prof. Masaryk . . .

Veleinteresantna in velevažna internacionalna situacija, ki izziva skoraj v vseh evropskih državah zanimive izjave vodilnih ministrov — kakor da bi za nas ne eksistirala.

Grof Berchtold, ki se je danes dopoldne prvič predstavil parlamentnemu zboru kot vodilni državnik, je razvil ekspozé, ki je sam na sebi dokaz, da živi naša diplomacija še vedno v onem neverjetnem domnevanju, da je visoka politika tajna znanost nekaterih »poklicanih«, ki tu pa tam iz same vkladnosti pripustijo tudi drugim »nepoklicanim«, da malo pokukajo v to vražjo kuhinjo. Avstrijskim zunanjim ministrom se od nekdaj ne zdi potrebno spregovoriti o zunanji politiki države, o internacionalnem položaju Evrope več kakor par opiljenih fraz. Značilno je, da so izvajanja zunanjega ministra »najreakcionarnejše, absolutistične« Rusije pred rusko durno jasnejša, odkritejša, kakor pa ona grofa Berchtolda v konstitucionalni Avstriji.

Če je grof Berchtold Aehrenthalov dedič, je gotovo v tem reakcionarnem naziranju na dolžnosti odgovornega državnika. Iz njegove ekspozee ni razbrati niti ene direktne in odkrite besede, razven par staroobičajnih floskul, ki se od leta do leta ponavljajo. Vse ostalo se mora z veliko težavo čitati med vrstami, ali pa uganiti po izkušeni metodi »molče trobenta«. Da izberemo le dve zadevi: naše razmerje napram Rusiji. »Dunajske in petersburške intencije doseči med Rusijo in Avstrijo najboljši sporazum ter delovati v prilog splošnega miru so vsopredne in minister Sasonov jih je v svojem zadnjem govoru neznatno označil. Tozadevna njegova izvajanja moremo vzeti z zadovoljstvom na znanje — »V tej edini besedi »tozadevna« leži vse kar se je upal naš minister kritičnega odgovoriti na ostala izvajanja Sasonova. V čem obstojajo sicer pomisleki avstrijskega zunanjega ministra napram obširnemu političnemu ekspozéju ruskega tovariša, tega po Berchtoldovem mnenju avstrijska delegacija ne sme vedeti!

Grof Berchtold je ponavljal tudi Aehrenthalove nauke o balkanskih

razmerah, baš o najvažnejšem vprašanju — kako stojimo z Srbijo in Črno goro, pa je — molčal. Edino, da smo pred leti sklenili s Srbijo trgovinsko pogodbo . . . Molk pa govori časih več kakor gladka beseda. Naš zunanji minister pravi, da celotna politična situacija ni baš neugodna, toda takoj na to poudarja, da se je sistem internacionalne politike preučenil ter da se je zanesel med medsebojne stike držav moment nemira, ki zahteva mnogo pozornosti pažnje. Kdaj, kje, kako — slavna delegacija si naj sama prede podano snov.

Grof Berchtold je nastopil s svojim ekspozéjem pred ogrsko-hrvaško delegacijo.

O važnih notranje-političnih dogodkih zadnjega časa je govoril skupni finančni minister Bilinski v obeh delegacijah. Hrvaška kriza ogroža celo monarhijo — v delegacijah je mesto, da se o njej obširno govori, tam je prilika, da zastavijo jugoslovanski delegati svoje sile, pa tudi možnost, da utemeljijo in upravičijo skupni ministri korak grofa Khuena, ki ni mogel biti storjen brez njihovega soglasja. Finančni minister Bilinski je podajal v odsekih precej obširna pojasnila — odsekov se je pa niso javne, in v trenutku se ne da kontrolirati, koliko in kaj je Bilinski povedal. Samo toliko se trdi, da o Čuva-jevi diktaturi ni »zgubljala« mnogo besed, da se je priznal za nasprotnika »trializma«, pozitivno povedanega navdušenega dualista, in da je bil za pravično razdelitev »ogrškega«, to je maržarskega in »avstrijskega«, to je nemškega vpliva v Bosni in Hercegovini. Minister s takimi nazori ni baš oni moderni upravitelj novih jugoslovanskih dežel, kakršnega bi si bilo želeli.

Popolna pasivnost skupne vlade napram razmeram na slovenskem jugu je tem bolj izzivalna, ker je včeraj ogrski ministriški predsednik znova branil upravičenost komisarijata ter prorokoval diktaturi gosp. Čuvaja še dolgo življenje. Jugoslovanska akcija v delegaciji bi morala pričeti z vsilo, v tem zboru bi tudi obstrukcionistično sredstvo pomagalo. Tri delegate imamo: dr. Šusteršiča, profesorja Spinciča in dr. Čingrijo, toda niti ti trije se niso mogli zložiti. Zakaj ne, to našim čitateljem ni potreba še posebej razlagati. Profesor Spincič je vložil ostro interpelacijo, dr. Šusteršič pa se je zadovoljil z vpraša-

njem na predsednika. Sklicujoč se na dejstvo, da ogrska delegacija ni zakonito sestavljena, ker so mandati hrvaških delegatov neveljavni, hoče dr. Šusteršič, da predsednik delegacije odloča, more le avstrijska delegacija priznati legalnost svoje ogrske tovarišice. Komodno je to sredstvo, poklicati predsednika za sodnika ter se s to sodbo že naprej zadovoljiti. Komodno je, toda ni niti resno, niti odkrito in pošteno. Ako se na avstrijska delegacija res postavi proti madžarskemu torzu, je za to treba sklepa, torej predloga in ne vprašanja. Tako »radikalni« pa naši klerikalci že niso več, za to je moral poskrbeti dr. Čingrija, ki je tak predlog tudi vložil.

Načelnik »Hrvaško-slovenskega kluba« bi se moral postaviti v tem trenutku na čelo najenergičnejšega nastopa jugoslovanskih delegatov: moral bi porabili vsa taktična sredstva, saj se nima bati niti \$ 14., niti razpusta parlamenta, niti da otežkoči stališče grofa Stürgkha, in kar je bilo še podobnih protiostrukcionističnih izgovorov v državnem zboru. Toda, kaj vidimo? To kar smo pričakovali — da je našim klerikalcem vedno beseda — dejanje. Pa še beseda le tedaj, kadar se da »brez nevarnosti« izgovoriti . . .

Ogrska delegacija je imela dopoldne ob 11. naprej plenarno sejo, v kateri je bil predložen proračun. Vlada zahteva šestmesečni proračunski provizorij.

Opoldan se je sešel odsek četvice, kjer je minister zunanjih del, grof Berchtold, razvil svoj ekspozé, čigar vsebina je znana iz včerajšnjega tvefonskega poročila v »Slov. Narod«.

Po ministru zunanjih zadev je govoril vojni minister Auffenberg, ki je izjavil, da se od decembra lanskega leta ni v armadi nič spremenilo in da takratnim svojim izvajanjem nima ničesar dostaviti. Vojno ministristvo je v tem času izdalo načrt za zagotovitev podčastnikov po poklicu, in ga predložilo ogrski in avstrijski vladi. Z uveljavljenjem tega načrta bo uvedba dveletnega vojaškega službovanja znatno olajšana. S tem je pa tudi dokazano, je rekel vojni minister, da sem za uveljavljenje novega brambnega zakona in da so neresnične vse nasprotne vesti.

Finančni minister Bilinski je na interpelacijo o njegovi gospodarski in železniški politiki v Bosni odgovoril, da varuje načelo popolne paritete obeh državnih polovic v anektiranih deželah. Bosna zahteva stabilizacijo njenega državnopravnega stališča. To je umevno, ker prebivalstvo ne gravitira v inozemstvo, ker ne misli na trializem in le na razvoj gospodarskih in kulturnih interesov. Kaka sprememba državnopravne strukture je popolnoma izključena. Fakultativni odstop služnosti kmetov se je dobro obnesel. Doslej je veljal pet milijonov kron. Bosna mora plačevati letnih 48 milijonov kron amortizacije za vzhodno železnico, ki je pred vsem strateškega pomena. Stroški za železnice, ki bi jih bilo graditi v interesu obeh državnih polovic, bi znašali 200 milijonov. Če obe državni polovici povrneti Bosni onih 48 milijonov kron, bi bilo lahko zgraditi železnico za sto milijonov.

Pred današnjo sejo avstrijske delegacije so bili dolgi pogovori z vlado, zlasti zaradi stališča Jugoslovancov in zaradi zahteve socialističnih demokratov, naj se reši redni proračun, ne proračunski provizorij. Avstrijskim delegatom je bil dostavljen prepis ekspozee, ki ga je imel minister zunanjih del v ogrski delegaciji.

Začetkom seje se je predsednik delegacije, Dobernig, spominjal umrlega grofa Aehrenthala, nakar je grof Berchtold predložil proračunski provizorij do 31. oktobra.

Dr. Šusteršič se je obrnil do predsednika z vprašanjem glede legalnosti ogrske delegacije. Hrvaški sabor je razpuščen, po postavi bi se morale vršiti tekem treh mesecev nove volitve. Ker se te niso vršile, ni ogrski državni zbor legalno sestavljen in ni ogr. delegacija kompletna, ter se je torej na podstavi veljavne nagodbe ne more priznati za ogrsko-hrvaško delegacijo. Dr. Šusteršič je vprašal predsednika, kake konsekvence hoče iz tega izvajati. Predsednik Dobernig je izjavil, da bo odgovoril v eni prihodnjih sej.

Dr. Lecher je opozarjal, da ima samo predsednik pravico sklicati delegacijo in določiti, kdaj bo seja. Skupni ministriški svet je določil sejo na 28. aprila, prekoračil je torej

LISTEK.

Lepi striček.

(Bel - Ami.)

Francoski spisal Guy de Maupassant. — Prevel Oton Župančič.

Prvi del.

(Dalje.)

In ko sta se privikrat zatem sestala, ji je rekel z jeznim obrazom: »Veš, nikar mi ne uganjaj več tistih burk, kakor prejšnje večere, če ne, bom hud« — njej se je pa vendarle posrečilo, da mu je zopet vtihotapila dvajset frankov v hlačni žep.

Ko jih je našel, je zaklel: »Stre-la nebeška!« — in jih je prespravil v telovnik, da bi jih imel pri roki, zakaj bil je zopet brez božjaka.

Naposled se je listov blagajnik udal njegovim obupnim prošnjam, da mu bo dajal po pet frankov na dan. To je bilo ravno dovolj za hrano, a ne dovolj, da bi vrnil šestdeset frankov.

In ko je prišla Klotilda iznova strast za ponočne izlete v vse mogoče sumljive pariške lokale, se ni več posebno vznemirjal, kadar je našel po teh pustolovskih izprehodih v žepu rumenjak, nekoč celo v čevlju, drugi dan v pokrovu svoje ure.

Ce je že imela želje, katerim za sedaj ni utegnili ustrežati, ali ni bilo popolnoma naravno, da si jih je rajši plačevala, nego da bi se jim odre-kala?

Sicer je pa vodil račune o vsem, kar je tako prejel, da bi ji svoj čas povrnil.

Nekega večera mu reče: »Ver-jameš, da nisem bila še nikoli v »Folies - Bergères? Ali me ne bi peljal tja?« — Obotavljaj se je iz strahu, da se ne bi srečal z Rachelo. Potem pa je pomislil:

»Pha! Saj nisem oženjen, nav-sezadnje. Ako me ona zapazi, bo razumela položaj in me ne bo nagovorila. Sicer pa si vzameva ložo.«

In še en razlog je bil odločilen: jako prav mu je prišla prilika, da lahko ponudi gospe de Marelle ložo v gledališču, ne da bi bilo treba kaj plačati. To je neke vrste nadome-stilo.

Najprej je morala Klotilda osta-ti v kočiji, on pa je šel po vstopnico, da bi ne videla, da jo dobi zastoj, potem je šel ponjo, in ko sta vstopi-la, so ju pozdravili pregledniki.

Po šestališču se je kar trlo sveta. S težavo sta se prerinila skozi gne-čo moških in postopajočih deklet. Naposled sta dospela do svojega pre-dala ter sta sedla ravno vmes med mirni parket in vrvečo galerijo.

A gospa de Marelle ni gledala kdovekaj na oder, zanimala se je izključno za dekleta, ki so krožila za njenim hrbtom; neprestano se je

obračala in jih gledala, najrajši bi se jih bila dotikala, jim tipala janke, li-ca, lase, da bi se prepričala, iz česa so pravzaprav napravljena ta - le bitja.

Nenadoma spregovori: »Debela črnka naju ves čas gleda. Prej - le sem že mislila, da naju hoče ogovori-ti. Ali si jo videl?«

Odgovoril je: »Ne. Najbrže se motiš.« — Ali že izdavnja jo je bil zapazil. Bila je Rachel, ki je koloba-rila okoli njiju s srditimi očmi in je jeznno godrnjala.

Duroy se je bil preje zadel ob-njo, ko se je gnetel med množico, in ona mu je bila rekla: »Bog daj!« čisto tiho, in z očmi mu je pomežikni-la, češ: »Že razumem!« On pa se ni bil odzval temu prijaznemu pozdravu iz strahu, da ga ne bi videla me-tresa, in hladno, s strdim čelom in prezirno našobljenimi ustnicami je bil šel mimo nje. Deklina, ki jo je že bodla nezavedna ljubosumnost, je stopila za njim, se zadela še enkrat obenj in spregovorila bolj na glas: »Bog daj, Georges!«

Se ji ni bil odgovoril. Tedaj si je vtepla v glavo, da jo mora spo-znati, pozdraviti, in venomer se je vračala za njegovo ložo ter čakala ugodnega trenutka.

Kakor hitro je zapazila, da jo gospa de Marelle gleda, se je s prstom doteknila Duroyu rame: »Bog daj. Kako ti je?«

On pa se ni okrenil.

Ona zopet: »Glej no, glej! Ali si od petka oglušel?«

Ni ji dal odgovora, delal prezir-ljiv obraz, kakor da bi se onečastil z vsako besedo, ki bi jo spregovoril s to nesramnico.

Začela se je smejeti z razjarje-nim smehom in je rekla: »Torej si nem? Nemara ti je gospa jezik od-griznila?«

Jezno se je stresnil, potem pa z obupanim glasom:

»Kdo vam je dovolil govoriti? Spravite se, če ne, vas dam za-preti.«

Tedaj pa so se ji oči zabliskale, vrat se ji je napel, in zarolnela je: »A, tako torej! Beži, beži, mulec! Kadar je človek pri kaki ženski spal, jo vsaj pozdravi. Ali misliš, če si z drugo, da ti me ni treba danes po-znati? Če bi mi bil samo malce namignil, ko sem ti prišla prej-le na-sproti, takoj bi bila šla proč in te pu-stila pri miru. Ampak nos si hotel vi-hati, o, le čakaj! Jaz ti bom že pod-kadila pod nos, jaz! A, še bog daj mi ne rečeš, kadar te srečam...«

Se dolgo bi bila kričala, toda gospa de Marelle je bila odprla lož-na vrata in je bežala skozi gnečo ter vsa zmedena iskala izhoda.

Duroy se je bil spustil za njo in jo je skušal dohiteti.

Tedaj pa, ko je videla, da beži-ta, je Rachel zmagovalno vrečala: »Primité jo! Primité jo! Moje-la ljubčka mi je ukradla.«

Smeh je šel po občintvu. Dva gospoda sta hotela begunko za šalo pridržati, prišla sta jo za rame in sta jo skušala poljubiti. A Duroy jo je došel, jo siloma oprostil in jo potegnil na cesto.

Planila je v prazno kočijo, ki je stala pred etablismanom. On je skočil za njo, in ko je kočijaž prašal: »Kam naj peljem, gospod?« — je od-govoril: »Kamor hočete.«

Počasi, od tlaka odskakujé, se je začela kočija premikati. Klotilda je v neke vrste nervozni krizi ihtela in se dušila, obraz v dlaneh; in Duroy ni vedel kaj bi naredil niti kaj bi rekel. — Naposled, ko je slišal, da se joka, je zajecjal: »Poslušaj, Clo, zlata moja Clo, daj, to ti razložim! Jaz nisem kriv... Tisto ženščino sem poznal poprej... prve čase...«

Hipoma je razkrila svoj obraz, togota zaljubljene in varane ženske jo je popadla, besna togota, ki ji je razvezala jezik, in hropé, s preseka-nimi, zaletujočimi se stavki je jec-ljala: »O!... ti podla duša... podla duša... kakšen lopov!... Ali je mo-gočé... ta sramota!... O, moj bog... ta sramota!...«

Potem je vse bolj in bolj vzki-povala, čimbolj so se ji misli jasnil-e in čim več dokazov ji je prišlo na-um: »In z mojim denarjem si jo pla-čeval, kaj ne? In jaz sem mu daja-la denar... za to vrago... O, pod-la duša!...«

(Dalje v naslednji številki.)

svojo kompetenco in prekršil avtonomijo delegacije.

Predsednik Dobernig je odgovoril, da je dobil brzojavno obvestilo, da je minitrski svet sklenil sklicati delegacijo na 23. aprila, on pa je odgovoril, da bo tej želji ustregel, ter sodi, da je s tem dovolj jasno opozoril na avtonomijo delegacije.

Dr. Čingrija je vložil predlog, naj avstrijska delegacija sklone, da z ogrsko delegacijo sploh ne obravnava, dokler na Hrvaškem ne vladajo ustavne razmere in dokler Hrvaška v ogrski delegaciji ni pravno veljavno zastopana.

Spinič je vložil interpretacijo zaradi hrvaških razmer.

Socialni demokrat Nemeš je predlagal, naj se proračunski provizorij odstavi z dnevnega reda in naj se vzame v pretres redni proračun. Ta predlog je bil odklonjen.

V finančnem odseku avstrijske delegacije je minister zunanjih del predložil svoj ekspozice.

Govorili so grof Sylva-Tarouca, finančni minister Bilinski in ministrski predsednik grof Stürgkh o finančni strani, budgetnega provizorija nakar je bil provizorij sprejet.

Državni zbor.

Dunaj, 30. aprila.

Zbornica je v kratki seji pričela razpravo o poročilu odseka za državne nastavitve glede zvišanja prejemkov poštinih uslužbencev. Gre za one kategorije poštne osebe, ki služijo predvsem v takozvanih razrednih poštah na deželi ter opravljajo pri mestnih poštah pomožne službe. Teh poštinih uslužbencev je skoraj 35.500, med njimi poštarji, poštni ekspedientji obojega spola, poštni oficijantje, aspiranti in aspirantke, sluge in poštni seli ter pismonoše na deželi. Plača teh uslužbencev naj bi se v bodoče ravnala predvsem le po kvalifikaciji in službeni dobi, in ne kakor dosedaj, po velikosti in obsegu pošte. Po predlogih odseka naj bi bili uvrščeni poštarji glede plače v 4 nižje razrede državnih uradnikov, dokler pa se to ne zgodi, naj prejemajo letne plače od 1600 K (10letna službena doba) do 2800 K. Glede poštinih ekspedientov zahteva odsek od vlade, naj jim zviša letno plačo za 100 K ter imenuje kvalificirane ekspediente, ki vodijo poštne urade III/1 in III/2 razreda po 12letnem službovanju za poštarje. Kategorija poštinih oficijantov naj se opusti. Poštini aspirant naj se izplačuje v času njihovega ne-službovanja 50% dnevnine, pomožnim slugam naj se zviša dnevna plača za 3/2 do 5%, poštini slugam in pismonošam pri poštah I. in II. razreda se naj zviša plača za 15%, 5 let provizorne službe naj se jim vračuna pri uvrstitvi v plačilni razred, potrebne substitucije naj plačuje država. Dosedanje pavšalne plače poštne sele se naj odpravijo in ti se naj uvrstijo v kategorijo poštinih slug, postitijom se prizna pravica, da smejo pristopiti provizijskemu fondu za poštne sele. Vlada naj končno v najkrajšem času predloži službeno pragmatiko za poštne osebe.

Odsek je tokrat previdnejši ter je svoje predloge formuliral kot resolucijske, ki bodo brezdvomno sprejete. Že danes je tudi odgovoril trgovinski minister Rössler, ki je predvsem priznal upravičenost teženj poštne osebe, pa seveda označil marsikatero zahtevo odseka za nesprejemljivo. Bistvena razlika med stališčem zbor-

nice in stališčem vlade je pač ta, da zahtevajo predlogi odseka za državne nastavitve okroglo 8 milijonov, vlada pa je pripravljena dati kvečjemu tri!

Volitve na Dunaju.

Včeraj so se vršile ožje volitve iz II. razreda in krščanski socialci se lahko smejejo. Pri prejšnjih volitvah so nemški nacionalci pustili druge svobodomiselnice stranke na cedilu in so glasovali za krščanske socialce in proti socialnim demokratom ter liberalcem. Vsled tega so jih pri včerajšnjih ožjih volitvah, ko se je šlo za odločitev med krščanskimi socialci ter med nemškimi nacionalci, pustile druge svobodomiselnice stranke na cedilu. In tako so nemški nacionalci popolnoma pogoreli.

Oddati je bilo 14 mandator, ki so jih doslej vse imeli krščanski socialci. Pri včerajšnji ožji volitvi so krščanski socialci dosegli le 12 mandator. Dva mandata pa so jim vzeli liberalci, dočim so nemški nacionalci, kakor rečeno, na celi črti propadli.

Volil bo še I. razred, v katerem bo oddati pet mandator, a ti ostanejo bržčas krščanskim socialcem.

Pri dosedanjih volitvah so krščanski socialci učinkovito izgubili osem mandator.

Absolutizem na Hrvaškem.

Zagreb, 30. aprila.

Kraljevski komisar Cuvaj je včeraj popoldne sklical konferenco oddelčnih predstojnikov in sekcijkih vodij ter strokovnih referentov deželne vlade, najvišjega sodišča in višjega državnega pravdnika. Cuvaj je otvoril konferenco z nagovorom, v katerem je naglašal, da je z ozirom na dejstvo, da bo komisar trajal še delj časa, potrebno, da se vlada loti tudi realnega dela na kulturnem in gospodarskem polju, da more potem kraljevski komisar voditi enake in poklicati k sodelovanju strovnjake. To delovanje naj ob enem tudi dokaže, da je komisarjat na Hrvaškem v sedanjih izrednih razmerah nujno potreben in za deželo zelo koristen.

Komisar je nato pozval šefe in vodje, da naj izdelajo tozadeven delaven program in mu ga predložijo. Navzoči so baje navdušeno ploskali komisarju in mu obljubili svojo in svojih podložnih organov pomoč v polnem obsegu.

Tako se glasi uradno poročilo. Če pa je stvar sploh vredna, da se govori o nji s takšnim aplombom, to je drugo vprašanje. Cuvaj hoče torej nastopiti pot — realnega dela. Kako si neki mož predstavlja to realno delo? Doslej se hrvaški narednik ni storil prav ničesar, s čemer bi dokazal, da je sposoben za realno delo. Eno je, kar je dokazal, da je nasilnik, a ne morda prebrisan in pretkan nasilnik, ki ima tudi nekaj možganov v glavi, marveč nasilnež najnižje vrste, ki zna operirati samo z gorjačo in kijem.

Ustavne svoboščine razveljaviti, ni končno nobena umetnost, za to je sposoben vsak tepec in idiot, nasprotnike pokoriti, opozicijonalec streti z — uma svetlim mečem, to je višek politične in diplomatske umetnosti.

Toda takšni umetnosti pa Cuvaj ni dorasel in naj skljuje še toliko enket in sestankov.

Italijansko - turška vojna.

Dardanele.

Kakor že znano, je Turčija pripravljena odpreti Dardanele, če nudi vesilese garancije, da Italijani ne bodo forsirali morske ožine. Vesilese so storile, kakor vse kaže tozadevno že korake pri Italiji, ker imamo že poročilo iz Rima, da se italijanska vlada krčevito brani dati tozadevno izjavo.

»Tribuna« namreč poroča: Iznova moramo poudarjati, da če se omeji Italija na operacije v nekaterih delih morja in ob nekaterih obalah, to še nikakor ne pomeni, da bi si dala Italija v drugih delih morja predpisati kako postopanje. Seveda se bo Italija slej kot prej trudila, da ne dela interesom nevtralnih držav čez mejo neobhodno potrebnega škode. Nikakor pa se ne moremo odreči svoje dobre pravice, prijati Turčijo tam, kjer je najbolj občutljiva, da jo prisilimo sprejeti neizogibno rešitev konflikta. Pravica forsirati Dardanele je eno naših najboljših sredstev. Turčije ni prisilila grožnja navzočnosti našega brodograjskega Egejskega morja, da je zatvorila morsko ožino. Gre tu za političen in diplomatski manevar, da bi se postavila Evropa proti Italiji. To dokazuje tudi dejstvo, da so Turki prvi začeli streljati proti italijanskim ladjam. (?) Turško izzivanje (?) je zasledovalo, kakor se vidi, namen, da dobi pretežno za mednarodnostno izsiljevanje. Zato pa morajo vesilese prisiliti Turčijo, da spoštuje pravice nevtralnih držav.

Ta napol oficijozna izjava obsega poleg mnogo nejasnosti tudi očitna zavijanja dejstev. Italijansko vojno brodograjsko gotovo ni priplulo pred Dardanele z namenom, da čestita Turčiji na otvoritvi novega parlamenta. Ali bi naj bili morali Turki sprejeti italijanske vojne ladje s svečanostmi prireditvami ter jih zapeljati v carigradsko pristanišče? To je vendar nekoliko preveč zahtevano in če je padel prvi strel s turške strani, je gotovo, da bi ta strel ne bil padel, če bi ne bilo italijansko vojno brodograjsko prišlo v nevarno bližino.

Ruski poslanik je izjavil turški vladi, da vztraja ruska vlada na svoji pravici zahtevati odškodnino zaradi škode, ki jo trpi Rusija in ruska trgovina vsled zatvoritve Dardanel od onega trenutka, ko je prenehala biti zatvoritev morske ožine aktualna.

Iz Londona poročajo, da je sprejel državni tajnik Sir Edward Grey deputacijo paroplovne komore ter opozoril deputacijo na težkoče, ki se stavijo nasproti akciji, ki naj bi omejila pravico vojskujoče se države, da sme operirati kjer hoče. Slišati hoče še želje žitnih trgovcev ter bo potem brzojavno posredoval v Rimu in v Carigradu, da se Dardanele vsaj začasno odprejo.

Včeraj je zadel parnik »Texas« grško - ameriške paroplovne družbe »Hadi - i - Dand«, ko je zapuščal pristanišče v Smirni, ob mino ter se je potopil. Od 152 potnikov, ki so bili na ladji, so rešili 92, deloma ranjene.

Štajersko.

Velik shod slovenskih obrtnikov na Štajerskem se vrši na binkoštni ponedeljek v Celju. Na sporedu so sledeča poročila: 1. Obrtniška organizacija. Govori g. Franchetti iz

Ljubljane 2. Ustanovitev mojstrske bolniške blagajne za Sp. Štajersko. 3. Poročilo o celovškem obrtniškem shodu, njegovega poteka in sklepov. 4. Škodljivci obrtnikov. 5. Posredovanje vajencev in pomočnikov. 6. Trgovsko-obrtna zbornica za Spodnje Štajersko. Ta shod bo pomenil prvi večji samostojni nastop slovenskega obrtništva na Sp. Štajerskem. Posvečen bo edinole štajerskim, obrtniškim vprašanjem — politiziralo se ne bode na njem. Zeleti je čim številnejše udeležbe slovenskih obrtnikov, ki naj enkrat odločno in javno pokažejo, da imajo voljo in smisel za štajersko obrtništvo in štajersko vprašanje. Kdor le more, naj pride na binkoštni ponedeljek v Celje! Podrobnosti glede zborovalnega lokala, ure itd. še priobčimo.

Iz Celja. Pripravljalni odbor za »Zvezo južnoštajerskih obrtnih združenj« je razposlal predstojništvom južnoštajerskih obrtnih združenj sledečo okrožnico: V najkrajšem času se ustanovi za Sp. Štajer »Zveza južnoštajerskih obrtnih združenj«. Pripravljalni odbor je tozadevna pravila predložil c. kr. štajerski namestniki v Gradcu v potrjenje. Pošiljajoč vam eden izvod originalnih pravil, vas prosimo, da iste skrbno prečitate in če le mogoče, že v najkrajšem času skličete občni zbor združenja, na katerem bi naj v smislu § 19, al. 5 združenjskih pravil izvolili delegate za zvezo. Ako bi se morebiti v kaki zadevi ali točki pravil bodoče »Zveze južnoštajerskih obrtnih združenj« ne bili na jasnem, prosimo, da se nas obvesti, da pošljemo na občni zbor vaše združenje govornika. Dne 27. maja t. l. se vrši v Celju prvi spodnještajerski obrtni shod, kateri če biti velikega pomena. Dobro bi bilo, da bi se do takrat izvolili tudi iz vaše združenja delegati za zvezo, ki bi se dne 27. maja v Celju ustanovila. Nadajmo se itd. Ta nedolžni, pravni politični in še manj »panslavistični« okoliščini pa hudo razdražile tiste nemškotarske politične hujskače po Sp. Štajerskem, ki bi radi obrtništvo zlorabljali v svoje nečedne namene in ki zlasti ne žele, da bi se slovensko obrtništvo na Štajerskem osamosvojilo in skušalo strokovno napredovati. Zato so po graških in spodnještajerskih listih in lističih hudo napadli vodja omenjenega pripravljalnega odbora, g. Rebeke in Zupanca iz Laškega trga. Pa ne bo nič pomagalo; že doslej je prijavilo k Zvezi pristop nad 20 združenj, nadaljnj pripravi pa prihajajo vsak dan. Zdruga, ki svojega pristopa še niso prijavile, naj store to čim prej.

Iz Središča. (Razn.) V nedeljo dne 28. aprila so se vračali nekateri Središčani in Vitančani skupno z gorci domu. Ko pridejo prvi na Vitano na okrajno cesto, skoči iz zatišja neki človek in vrže nič hudega slutečega središkega tržana K. z vso močjo v grabo. Nato se je lotil Z., a ta se ga je tako dolgo branil, dokler ni dobil pomoči. Ker so nekateri napadca, klerikalnega kočarja Ivana Lašiča iz Vodranec, spoznali, se ga je pustilo in mu povedalo, da se bo dalje z njim govorilo drugod. Na to je Lašič začel prositi odpuščanja in na vprašanje, ali ga kot klerikalca tako uče duhovniki, je rekel: »Ja, tak nas vičije naši duhovniki.« S tem je dal, prostovoljno ali ne, bolfanskemu župniku najlepše spravevalo. Napadenemu pa svetujemo, naj se nič ne dasta omehtati, temveč naj izročita L. pošteno zasluženi kazni. — Veliko krika in vika je po Obrežu. Sodnina zasleduje vodjo Kranjčevih ču-

kov v Obrežu zaradi posiljevanja nekega dekleta. Nam to ni tako daleč znano, vprašali bi samo kaplana Kranjca, ieli deli po višjem naročilu iz Maribora med mladino zna Jegličeve brošure? — V zadnji številki »Slov. Gosp.« se je oglašil mlinar Mezel iz Salovec in prav pristojačo zmerjal Središčane. Ljubi oče Mezel, Središčanom je na tvojih grožnjah in psovkih toliko, kolikor na lanskem snegu. Ali ne poznaš lepe slovenske prislovice, da oslovski glas ne sega do neba?

Kmečki pregovori za mesec maj: Če mačka prvi dan stri petero mladih in ji vsi poginejo, nima nobenega. Če v tem mesecu vedno le na desno gledaš, ne vidiš tistega, kar je na levi. Če slišiš kukavico v tem mesecu, šteje, kolikokrat zakuka; če zakuka trikrat, pomenja, da boš živel do smrti. Če si o Trjacihi že tiči delajo gnezda, jim jih ni treba delati pozneje. (Spisal »Korel Dežman« v Brencljevem koledarju l. 1870.)

Iz štajerskega dež. šolskega sveta. Štaj. dež. šolski svet je sklenil izreči g. A. Božiču, posestniku v Radislavcih pri Mali nedelji, za njegovo dolgoletno in uspešno delovanje v ljutomerskem okr. šolskem svetu zahvalo in priznanje. (Čestitamo! Op. ur.) — Za definitivna učitelja sta imenovana Ludvik Muzek v Središču in Janez Jordan v Prevorju.

Od Male nedelje pri Ljutomeru. Tukajšnja podružnica c. kr. štaj. kmet. družbe priredi v nedeljo 12. maja po rani maši v šoli gospodarsko zborovanje, na katerem govori g. ravatelj J. Belle. Poročilo se bode tudi o razdelitvi podružničnega orodja za uporabo med člani.

Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem ima v četrtek, dne 9. maja 1912 v Celju svojo borovno sejo. Ura in lokal se odbornikom pravočasno naznanita. Potrebna je polnoštevilna udeležba.

Iz Maribora. (Čudni pojavi v zavodu šolskih sester.) Splošno je znano, da se slovenska dekleta v tem zavodu ne vzgojujejo zelo v slovenskem narodnem duhu. Zdi se nam, da je došlo sedaj že celo dalje: na razpolago so nam pisma, na katere so nalepila slovenska dekleta v zavodu šolskih sester schulvereinske kolke. Ali so to storila prostovoljno? Bilo bi obžalovanja vredno, ako bi se utegnile dokazati nasprotno, ker se nahajata v zavodu šolskih sester šola C. M. D. in pa C. M. otroški vrtec. Ako sestre mislijo, da lahko žive le od Nemcev — prosto jim! Slovenski starši si bodejo vedeli pomagati tudi brez učiteljske šolskih sester v Mariboru.

Spodnještajerska obrtna razstava v Mariboru, izključno nemška prireditelja! Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mariboru se je pisмено obrnilo do odbora društva »Marburger Gewerbeverein«, ki priredi v mesecu kimavcu t. l. takozvano »Spodnještajersko obrtno razstavo« v Mariboru, z vprašanjem, kakšno stališče zavzema razstavni odbor glede narodne in jezikovne ravnopravnosti; namerava li uporabljati izključno nemške ali dvojezične tiškovine, kani - li razobesiti narodne ali zgolj deželne zastave in je - li voljen dati v odsekih slovenskim obrtnikom vsaj četr mest. Slovensko trgovsko društvo je izjavilo v tem dopisu, da je voljno propagirati prireditelja, podpreti jo gmotno in moralno z agitacijo na udeležbo od strani interesov, denarnih zavodov ter občinstva sploh in slučaju, da se

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

Šesti del.

(Dalje.)

Kmalu je bil na ulici. Zrak ga je posvečal, kajti po dolgih tednih je to jutro prvič pihljaj prijeten vetrič. Slaboten, kakor je bil, je šel le počasi naprej, dokler ni prišel na velik trg, od koder je bilo videti ene glavnih duri Florence ter figova drevesa, ki so rasla pred durmi. Tedaj je prišel od vrat visokorasel romar. Imel je klobuk pomaknjen nazaj, njegov obraz je bil majestetičen, a nekako melanholičen. Ko sta se moža zdaj srečala — bila sta sama na molčnem, žalostnem trgu, je Adrian naenkrat obstal in presenečen ter dvomeč rekel:

»Ali se mi še vedno blede, ali vidim res Rienzija pred seboj?«

Cuvši to ime, se je romar ustavil. Gledal je dolgo v upadli obraz mladega gospoda in rekel:

»Jaz sem tisti, ki je bil Rienzi. In vi, blede senca, ki sem jo srečal v tem grobu Italije, vi ste sijajni in ponosni Colonna?«

Z mehkejšim in prijaznejšim glasom je dostavil:

»Ali, mladi prijatelj, kaj kuga še biseru rimskega prestolstva ni prizanesla? Pojdite! Jaz, trdi in kruti tiran bom tvoj strežnik; tisti, ki naj bi

bil postal moj brat, ima pravico zahtevati, da po bratovsko zanj skrbim.«

Nežno je prijel Adriana čez pas in mladi plemič, ginjen od tolikega sočutja, se je molče naslonil na Rienzijeve prsi.

»Uboji mladenič,« je začel znova bivši tribun. »Jaz sem vedno ljubil mladino — moj brat je mlad umrl — in vas sem bolj ljubil, kakor vsakega drugega. Kaka nesreča te je pripeljala semkaj?«

»Irena!« je jecljaje odgovoril Adrian.

»Ali je res? Ti si Colonna in spoštuj tudi tiste, ki so padli? Ta ista dolžnost je tudi mene pripeljala v to mesto. Od najdaljega juga — čez gore, polne razbojnikov — skozi trdnjave mojih sovražnikov — skozi mesta, kjer so glasniki oznanjevali, da je razpisano darilo na mojo glavo — sem prišel peš in sam semkaj, varren pod zaščito vsega močnega. Mladi mož, ti bi moral to nalogo prepustiti človeku, ki ga varujeta nebo in zemlja še za znamenite namene.«

Tribun je to rekel z globokim, iz srca prihajajočim glasom in na obrazu se mu je poznalo, kako je nesreča še povečala njegov fanatizem ter pomnožila njegova sangvinična upanja.

»Ti torej veš, kje je Irena dobila?« je vprašal Adrian. »Pojdiva skupaj tja. Ne trati časa z govorjenjem; čas je precejstljiv in v tem mestu je tren — dostikrat samo most v večnost.«

»Res je tako,« je pritrdil Rienzi, spomnivši se zopet svojega namena. »A ne boj se. Sanjalo se mi je, da rešim ta biser mojega rodu.«

»Ali veste, kje jo je dobila?« je vprašal Adrian nestrpnost. »V samotni prebivajo zdaj vsi drugačni gostje.«

»Ha — ali se mi je sanjalo?«

»Ne govorite zdaj o sanjah. Če pa ne veste nič zanesljivega, ločiva se takoj in iščiva. Jaz prevzamem to ulico, vi pa ono, a ko zaide sonce, se zopet tukaj dobiva.«

»Prenagljenec,« je rekel tribun jako slovesno. »Ne norčuj se iz pojava, po katerih govori nebo s svojimi izvoljenci. Ti poslušaj svet svoje človeške razumnosti; jaz sem ponižnejši in sledim roki božje previdnosti, ki beži kakor plamen pred menoj skozi grozno puščavo. Da! Ko zaide sonce, se dobiva tukaj in videla bova, kdo je imel boljšega vodnika. Če so mi sanje razodele resnico, dobim svojo sestro živo, še predno je sonce utojilo za onim gričem, in sicer jo dobim pri eni izmed cerkva, ki so posvečene sv. Marku.«

Rienzi je govoril s tako sveto resnobo, da je Adriana prevzelo upanje, ki je njegov razum ni mogel priznati. Videl je oditi Rienzija s ponosnimi koraki in je potem krenil v ulico na desno. Še ni bil prišel do polovice te ulice, ko je čutil, da ga je nekdo prijel za plašč. Obrnil se je in zagledal zakrinkanega pogrebca.

»Bal sem se, da se vam je iskane posrečilo in da me je kdo drugi pripravil ob moj zaslužek,« je dejal pogrebec. »Videl sem, da se niste vrnili v palačo starega kneza. Zdi se mi, da me ne morete razločiti od mojih tovarišev, a jaz sem tisti, ki ste mu naročili, naj poizveduje po...«

»Ireni!«

»Da, po Ireni di Gabrini; obljubili ste imenito plačilo.«

»To dobite.«

»Pojdite z mano.«

Pogrebec je šel naprej in je kmalu dospel do velike hiše. Potrkal je dvakrat na vratarjeva vrata. Stara ženska je previdno odprla.

»Ne bojte se, dobra žena,« je rekel pogrebec. »To je oni mladi gospod, o katerem sem vam govoril. Rekli ste, da imate v palači dve dami, ki sta vsi druge stanovnike preživeli. Ena se zove Bianca di Medici — kako se imenuje druga?«

»Irena di Gabrini — rimska dama je — a rekla sem ti že, da je iz strašne pred mrliča v hiši pred štirimi dnevi šla proč od tod.«

»Res je! Ali je imela signora di Gabrini kaj posebnega na svoji obleki?«

»Da, in tudi to sem ti že povedala; imela je modrobarven, s srebrom pretkan plašč, kakoršne se le redkokdaj vidi.«

»Ali so bile vtikane zvezde, srebrne zvezde in v sredi sonce,« je zaklical Adrian.

»Da.«

»Ah — rodbinski grb tribunov. Spominjam se, kako sem hvalil ta plašč, ki ga je imela prvič na sebi — na dan najine zaroke.« Hipoma je uganil Adrian, zakaj je Irena ta plašč tako skrbno hranila pri sebi — da ji je bil ljub zaradi spominov, ki so z njim povezani.

»Drugega ne veste ničesar o teh dveh damah?«

»Ničesar.«

»In to je vse, kar si mogel dognati?« je zavpil Adrian na pogrebca.

»Potrpajte, gospod! Peljati vas moram od dokaza do dokaza, od člena do člena verige, da zaslužim svojo nagrado. Idiva, gospod.«

Pogrebec je peljal Adriana po različnih ulicah in dospel do skromnejše hiše, kjer je zopet trikrat potrkal. Na vratih je bil star, polomljen mož, ki je tako izgledal, kakor da ga smrt iz samega zaničevanja še ni pobrala.

»Gospod Astuccio,« je dejal pogrebec, »ne zameri mi — a saj sem ti rekel, da te bom moral enkrat nadlegovati. To je tisti gospod, ki hoče vedeti, kar ne vedeti je Jasih najbolje — a to meni ni nič mar. Ali je prišla pred tremi dnevi mlada, lepa dama, črnih las in vitke postave v to hišo — in je bilo poznati na njej prva znamenja kuge.«

(Dalje prihodnja.)

postavijo prireditelji na stališče, ki ga more slovensko občinstvo smatrati za sprejemljivo. Izjavilo pa je tudi, da smatra kot odklonitev stavljenih pogojev, če do dne 24. aprila 1912 ne prejme odgovora na zadevni dopis. »Slovensko trgovsko in obrtno društvo« do določenega dne ni prejelo nikakega odgovora. S tem so prireditelji »Spodnještajerske obrtne razstave v Mariboru« povedali dovolj jasno, da jim ni za slovensko obrt, niti za slovensko občinstvo. Z ozirom na nebroj vprašanih, ki mu prihajajo dan za dnevom, odgovarja »Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mariboru« javno slovenskemu občinstvu ter obrtništvu, da je »Spodnještajerska obrtna razstava v Mariboru« izključno nemška prireditev. »Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mariboru« s to prireditvijo nima ničesar skupnega.

V Celju je danes umrla Avgusta Kranjc. Pogreb bo v petek ob 4. popoldne.

Drobne novice. Imenovan je namestniški kancelist pri politični ekspozituri v Mozirju Josip Ferk za okrajnega tajnika. — Iz Mislinja poročajo: V št. Florjanu se je vršila te dni neka veselica, pri kateri so se kmečki fantje med sabo stekli. Kmet Marko Berložnik je fante pozval, naj mirujejo. To je pa delavca Ignaca Glaserja tako razburilo, da se je vrge na Berložnika in mu zasadil pod levim očesom nož tako globoko v kost, da je običal. — Iz št. Petra pod Sv. gor. poročajo: 24. aprila sta šla zakonska Motošek iz Srebrnika silno pijana domov. Med potjo sta se skregala, ker je šel mož drugi poti dom kot je hotela žena. Ta je šla sama naprej, večkrat padla v grabo in se tako potolkla, da so jo našli mrtvo. — Iz Hoč pod Mariborom nam poročajo: V soboto je padel blizu hoče postaje z vlaka neki 18letni hrvaški delavec. Poškodovan se je na glavi, vendar pa je mogel še hoditi. Spravili so ga s prihodnjim vlakom naprej.

Koroško.

Šoli sovražni deželni zbor koroški. Avstrijska zveza nemških učiteljev in zveza slovanskih učiteljskih društev so sprejeli na skupnih konferencah, ki se vrše na Dunaju, sledeči sklep: Napredno učiteljsko celje Avstrije je edino v tem, da ogroža Steinwenderjeva šolska predloga v deželnem zboru koroškem razvoju in napredek ljudskega in meščanskega šolstva. Napredno učiteljsko v Avstriji ne zahteva ne samo boljše izobrazbo učiteljev, marveč tudi razvoj in izpopolnitev šol v pravem naprednem duhu in pričakuje od vseh naprednih strank brez razlike narodnosti, da se postavijo v bran proti šoli sovražnim predlogom.

Zdravstveno stanje škofa dr. Kahna je še vedno neizpremenjeno. Bolnik se pač zave, toda ne more govoriti in večinoma spi.

Ubešli ponevernik. Pomožni postajni paznik in blaginjak skupine državne zveze nemških železničarjev, Franc Wohurka v Sentvidu ob Glini je poneveril društveni denar in denar iz postajnih avtomatov in pobegnil neznan kam.

Nesreča pri delu. V Šentpetru je padel med vožnjo voz, obložen z gnojem na 16letnega voznika Matija Ahaca iz Celovca. Potegnili so mrtvega izpod gnoja.

Primorsko.

Iz sodne službe. Vpokojen je preiskovalni sodnik v Gorici Musina.

Iz gozdarske službe. Pri računskem oddelku gozdnega ravnanstva v Gorici so imenovani Ivan Delchin za višjega računskega svetnika, Ivan Srebrnič za oficijala in Anton Eržen za asistenta.

Sovražstvo do groba. Kakor smo že poročali se je ustrelil v Gorici učiteljski Lovčič in sicer vsled nesrečne ljubezni. Včeraj se je vršil njegov pogreb. Pogreba se je udeležila velika množica ljudi. Pred krsto so stopali tovariši nižjih razredov, ob krsti in za krsto njegovi sošolci, pri katerih je bil Lovčič zelo priljubljen. Pogreba se je udeležil tudi ravnatelj in nekaj profesorjev, katehet pa in klerikalni profesorji niso mogli zakriti svojega sovražstva niti po smrti, ker je bil Lovčič naprednega mišljenja. Njegov katehet je celo zahteval, da se mu odreče cerkveni pogreb, da si so Lovčiča pred smrtjo mazili s svetim oljem. Tudi mu njegovi sošolci niso smeli položiti na krsto vencev in mu niso smeli zapeti nagrobnice. Ta nastop kateheta in njegovih klerikalnih pristašev je povzročil med goriškim prebivalstvom vseh slojev in nazarj veliko nejevoljo.

Požar v Vrtojbi. Včeraj je izbruhnil požar v hiši posestnika in zidarskega mojstra Ivana Vuge v Vrtojbi. Kljub takojšnji pomoči je po-

gorelo celo posestvo. Kako je nastal ogenj, ni znano. Škodo cenijo na 15.000 kron.

Razstava živine se vrši 5. t. m. v Sežani, 6. t. m. pa v Komnu. Povodom razstave bodo razdelili tudi več nagrad.

Napadalci trgovca Levija v Trstu. Policija še sedaj ne more dognati, kdo so pravi napadalci Levija. Sicer je dognala veliko dokazilnega gradiva proti Radovanu in Cipkoviču, vendar ta dva odločno tajita. Poleg teh imajo v Trstiču v zaporu še 5 oseb in v Trstu še 3 druge, ki so na sumu, da so se napada in vloma udeležili. Prva dva bodo predstavili Leviju šele danes. Stanje Levija je od včeraj zopet poslabšalo in je nevarnost, da Levi ranam podleže. Zelo slabo vpliva na zdravljenje njegova starost, star je namreč že 61 let.

Tekmovanje jacht v Pulju se vrši letos od 12. do 20. majnika. Oddelek jacht je zložil prvo in drugo darilo, več visokih oseb pa je podarilo tudi večje število lepih daril.

Parnik nasedel. Pristaniško poveljstvo na Reki je dobilo brzozavno obvestilo, da je nasedel pri otoku Arbe parnik »Rudolf Virchow«. Poveljstvo je poslalo na mesto nesreče rešilni oddelek.

Dnevne vesti.

+ **Krščanski socijalizem napreduje!** tako vprije včerajšnji »Slovenec« z ozirom na dunajske občinske volitve. Izvrstno! Pri volitvah leta 1906. so zmagali v III. in II. razredu brez vsakega odpora na vsi črti, v IV. razredu pa so prodrli njihovi kandidati v 14 okrajih brez ožje volitve. In letos? Krščanski socijalci so zmagali v IV. volilnem razredu pri prvi volitvi samo v 4 okrajih, v II pa so prišli v ožjo volitev, pri katerih so mogli rešiti samo 7 mandatov. V III. razredu je bilo oddati 4 mandate. Vsi ti mandati so bili preje v rokah krščanskih socijalcev. V tej skupini je krščansko-socijalna stranka izgubila en mandat. II. volilni razred je bil do sedaj tako trdna krščansko-socijalna domena, da si leta 1906. opozicijske stranke niso niti upale krščanskim socijalcem postaviti protikandidate, ker so vnaprej računale, da je vsak uspeh izključen. In danes? Takoj pri prvem volilnem shodu so Gessmannovci izgubili dva mandata, v 14 okrajih pa so prišli v ožjo volitev. **Osem mandatov so v celem izgubili krščanski socijalci, za polovico svojih mandatov pa so se morali boriti v ožjih volitvah.** A se te so si priborili samo s pomočjo tistih nemških nacionalcev in radikalcev, ki sicer v enomer kriče »Los von Rom« in »Nieder mit den Pfaffen«, pri volitvah pa se teh svojih — »temeljnih načel« tako drže, da se zaničevanemu farju obešajo na škrice ter mesto svobodni misleca volijo najčrnejšega klerikalca. Da torej Gessmannovci niso propadli na vsi črti, se imajo zahvaljevati edino Schönererjancem in Wolfovcem. Ali ni to prizor za bogove — losvonromovci v objemu z Liechtensteinovimi ljudmi? A kljub temu »napreduje« krščanski socijalizem na Dunaju! Vsaj »Slovenec« pravi tako. Mi pa pravimo: Samo bog daj, da bi krščanski socijalci tudi v bodoče tako »napredovali«, kakor doslej, pa bo klerikalizmu na Dunaju odklenalo že pri prihodnjih občinskih volitvah!

+ **Klerikalni sleparji tobačnih delavk.** V ponedeljek so torej, kakor smo že poročali, priredili klerikalci v »Ljudskem domu« shod tobačnega delavstva s pretvezo, da hočejo liberalci v državnem zboru, naj bi država opustila tobačne tovarne, jih prodala zasebnim delavskim krivosesom, bogatašem, in tako udarila tobačne delavke in delavce. Vsakdo ve, da je čisto izključeno, da bi v državnem zboru kaj takega obveljalo, tudi če bi se res dobil kak tepec, ki bi kaj takega predlagal. **Izključeno** je to, že ker so socijalni demokratje sami tako močni, da lahko tak predlog slovesno pokopljejo in ker je čisto gotovo, da bi jim pomagali Čehi in vsaj neklerikalni Jugoslovani. Kdor bega tobačno delavstvo s tem, da se bodo v času, ko se podržavljenje podjetij vse bolj širi in ko misli država celo na monopol vžgalice — oddale tobačne tovarne privatnim podjetnikom, ta vara vedoma in z zlobnim namenom. Klerikalna hujskarija tudi ne more imeti političnega namena, saj je ob sebi umljivo, da bi se ljubljanska občina in da bi se ljubljanski državni poslanec z največjo silo zoperstavila, če bi država mislila tobačno tovarno oddati zasebnim podjetnikom, kajti s tem bi bilo celo mesto oškodovano. Kolikor več zasluži delavstvo v državni tobačni tovarni, toliko bolje za vse mesto. Toblačno delavstvo je lahko prepričano, da bi vsa Ljubljana stala ob njegovi strani, če bi se pokazala le najmanjša nevarnost, da bi tobačna tovarna iz državnih rok prešla v zasebne roke. Čemu torej to klerikalno hujskanje in beganje? Klerikalni hujskanci so morali delavkam

lepe neumnosti natveziti, ker govore delavke, da bodo celo penzijo izgubile. Kaj je res v tobačni tovarni katera delavka še tako otročja, da ne ve, da delavkam pridobljenih pravic do penzije sploh nihče ne more vzeti? Hujskarija, ki so jo uprizorili klerikalci, je tako grda in brezvestna, da se mora vsakemu človeku gabit. Drugega namena ta hujskarija ne more imeti, kakor z lažmi in obrekovanjem privezati tobačno delavstvo na to gnilo klerikalno stranko, ucepiti delavstvu mnenje, da se klerikalci potegujejo za korist delavstva in potem iz teh hvaležnih src iztisikati masne profite. Tako početje je vredno najostreje obsodbe. Toblačno delavstvo naj pa bo pomirjeno: država ne bo dala tobačnih tovarn v privatne roke; to so si klerikalci izmislili, samo da bi tobačno delavstvo varali.

+ **Občinske volitve v Spodnji Šiški.** Socijalni demokratje predbacivajo narodno - napredni večini v občinskem odboru, da bodo izkoriščala občino v svoje osebne koristi. Kako si ti gospodje to mislijo, ne povedo. Menda imajo v svoji stranki v tem oziru slabe izkušnje. Socijalni demokratje govore tudi o svoji programatičnosti. Ali je to v zmislu proletarske stranke, da hočejo uničiti v Spodnji Šiški en del malih obrtnikov, pekrov, ki se s svojim delom komaj preživljajo. Ustanovili so po vzoru dunajskih »Hammerwerke«, seveda en miniature nekako pekarno, da s tem uničijo vse one male peke v Spodnji Šiški, ki ne trobijo v njihov rog. Prepričani smo, da jim bodo dali ravno obrtniki v Spodnji Šiški primerni odgovor pri nadomestnih občinskih volitvah s tem, da bodo volili narodno-napredne kandidate.

+ **Volilni shod v Spodnji Šiški.** V soboto zvečer ob 8. se vrši v salonu pri »Kankrtu« shod narodno - naprednih volilcev. Opozarjamo že zdaj svoje somišljenike na ta shod.

+ **Ljubljanske mestne reveže** zopet rešuje v »Slovenec« predlaga občinski odbornik Štefe. Plemenito prizadevanje, a še plemenitejša bi bilo, ako bi Štefe jel lomiti ostro svoje kopje za one reveže po klerikalnih občinah na deželi, ki se valjajo po hlevih in skednjih in umirajo od gladi na gnoju. Tu naj bi Samaritan Štefe zastavljal svoj vpliv ter siromakom pripomogel, da bi lahko živeli kakor ljudje, pa ne še slabše kakor živina. Naj bi poskrbel, da bi si klerikalne občine po deželi zgradile takšne občinske ubožnice in hiralnice, kakršne imamo v Ljubljani, pa smo prepričani, da bo mestna občina ljubljanska v tistem trenutku poskrbela, da bodo njeni siromaki živeli, ne samo kakor navadni ljudje, marveč kakor grofje in baroni. Torej na delo, Samaritan Štefe, obsežno in hvaležno je polje tvoje delovanja.

+ **Iz seje c. kr. deželnega šolskega sveta.** Razun že včeraj objavljenih imenovanj za mesta na ljudskih šolah, so se izvršila včeraj popoldne še sledeča imenovanja. — Za Ledine je imenovana Franica Novakova, za Bloke Alojzija Trošič, za Notranje gorice Marija Miklavc - Janša, za Lipoglav Rozalija Pichlerjeva, za Golo Marija Sirkovska, za Črnuče Ludmila Omejeva, za Preserje Terezija Grebenčeva in za Posterico Josip Adlet.

+ **25 let inženirskega dela v deželni službi.** Danes je poteklo 25 let, odkar je vstopil v deželno službo predstojnik deželnega stavbnega urada in predsednik »Društva inženirjev v Ljubljani«, gosp. stavbnik nadsvetnik inženir Anton Klinar. Običaj sicer veleval, da se javnost spominja uradnika, kadar je odslužil svoj leta, vendar je vzpričo nenavadnega razvoja tehniškega dela v naši kronovini vsakega umestno, da se spominjamo moža, ki je ves čas in posebno v zadnjem desetletju sodeloval skoraj pri vseh večjih tehniških delih na Kranjskem. Kot predstojnik deželnega stavbnega urada, je s svojim bogatim znanjem in svojimi velikimi izkušnjami visoko dvignil ugled tega najvažnejšega deželnega zavoda in žel zasluženo priznanje, ko je bil leta 1908 odlikovan z vitežkim križcem Fran Josipovega reda. Prijateljska naklonjenost napram podrejenim uradnikom in vzorna temeljitost ter poučenost v strokovnih vprašanjih naj mu bodo porok, da se i mi pridružimo želji uradnikov stavbnega urada, ki so se mu danes korporativno poklonili. Na mnoga leta!

— **Slovski časnikiarjem!** Kdor se namerava udeležiti letošnjega slovenskega časnikarskega kongresa v Pragi dne 28., 29. in 30. junija, naj se do sobote, dne 4. maja pripravi odborniku »Vseslovenskega časnikarske zveze« Rastu Pustoslavski, uredniku v Ljubljani. Obenem je poslati tudi kongresno pristojbino, ki znaša letos 25 kron. Na kasnejše priglasitve se ne bo oziralo!

— **Počitniška zveza.** Do sedaj so sledeči gospodje poslali brezplačno prenočišča za potujoče dijake: g. Oton Homan, trgovec v Radovljici;

ci; g. Ivan Hribar, bivši ljubljanski župan; g. Janko Toman, nadučitelj v Moravčah; g. Fr. Grebenc, trgovec, ga. Ana Hroček, gostilničarka, ga. Uršula Somrak, g. Ivan Spran, vsi v Vel. Laščah; g. Andrej Oset, gostilničar, Tolsti vrh (Koroško); g. Iv. Zagajen, učitelj na Dobrni pri Celju; g. Jak. Božič, c. kr. poštni oficijal v Gorici; telovadno društvo »Sokol« pri Sv. Lenartu v Slov. goricah; ga. Amalija Fajdiga, gostilničarka v Sodražici; ga. Elvira Dolinar, gostilničarka v Vel. Dolini; ga. M. Alešovec v Trstu; g. Iv. Brežnik, gostilničar v St. Jurju ob Južni železnici; g. Ant. Eržetič, veleposestnik, Krmini; gosp. Emil Orožen, c. kr. notar v Kamniku; g. Leop. Zorč, hotelier v Kranjski gori; g. Božo Račič, nadučitelj na Kalu pri St. Janžu na Dolenjskem; g. Jos. Šepetavec, trgovec v Idriji. — Vsem tem, ki so se odzvali našemu pozivu in prošnji, izrekamo najtoplejšo zahvalo. Nikakor pa še ta prenočišča ne zadostujejo, ker v mnogih važnih krajih jih še nimamo. **Za Ljubljano se še ni nobeden oglašil, ko bi vendar marsikdo lahko dal.** Tudi iz drugih mest še nismo dobili ničesar, kakor iz Kranja, Novega mesta, Škofje Loke, Postojne. Rabimo prenočišča sploh v vseh važnih krajih, ki leže ob glavnih cestah, pa tudi od drugod so dobro došla. Ponovno prosimo cenjene rodoljube in sploh one, ki jim je kaj ležeče na tem, da se slovenska mladina izobrazi potom potovanja, da se priglasijo za brezplačno prenočišče. Dijaštvo bo vsem hvaležno in bo vedelo to pomoč tudi upoštevati. Ne prosimo nekaj nemogočega, ker smo mnenja, da se za eno noč že lahko sprejme pod streho potujočega dijaka, ki bo gotovo zadovoljen z najskromnejšo oskrbo. Rodoljubi, naprednjaki, zavedite se svoje dolžnosti in se prijavite za brezplačno prenočišče vsaj do 10. maja na naslov »Odbor počitniške zveze, Ljubljana, Mestni dom, Prosveta.« — Odbor počitniške zveze.

— **Letalni poleti v Ljubljani.** Tržaški aviatik Vidmar, ki je dosegel v letanju že lepe uspehe, zadnji njegov znamenit polet je bil Trst - Benetke, priredi ta mesec nekaj poletov v Ljubljani. V svrhu priprav pride Vidmar v par dneh v Ljubljano.

— **Parkhotel »Tivoli«** se otvori v nedeljo, dne 5. maja. Ker je vodstvo hotela in restavrant v strokovnjaških rokah, tedaj bo občinstvo brezdvomno s postrežbo popolnoma zadovoljno.

Zaradi volilnih sleparij pri občinskih volitvah v Šmarju se vrši kazenska preiskava. V preiskavi je cela vrsta klerikalnih šmarskih veljakov in agitatorjev. Sodišče zaslišuje sedaj priče in nadejati se je, da pride do obravnave že v prvi polovici tega meseca. In takrat bodo klerikalni sleparji gotovo dobili zasluženo svoje plačilo.

Kako razdeljujejo klerikalci podpore? Klerikalci menda mislijo, da je država samo zanje. Če torej da vlada kako podporo, si jo klerikalci z najmirnejšo vestjo med sabo porazdelje. Takšnih nazorov je tudi Jaka Kastelic, župan v Šmarju na Dolenjskem. Dobil je od vlade koruze, otrobov in sličnih stvari, naj jih razdeli med podpore potrebne kmetovalce. Mož je seveda napravil tako, kakor je v navadi pri klerikalcih: otrobe, koruzo so dobili samo njegovi somišljeniki ne glede na to, ali so podpore potrebni ali ne. V škofljiški okolici je Kastelic razdelitev poveril svojemu somišljeniku Antonu Gorišku, gostilničarju v Ceglinci. Kakor Kastelic, tako je tudi Gorišek razdelil koruzo samo med najzanesljivejše klerikalce, naprednjaki seveda niso dobili ničesar. A tudi taki so izšli praznih rok pri razdelitvi, ki se nečje pehati skozi drn in strn za Kastelcem in Goriškom. Vemo, da bi bila v sedanjih razmerah brezuspešna vsaka pritožba bodisi na vlado, bodisi na deželni odbor, ker pač živimo v dobi splošne korupcije, zato nasvetujemo somišljenikom v škofljiški okolici naj mirno preneso tudi to krivico, pri prihodnjih volitvah pa naj Gorišku pošteno pristrižejo peruti, da se ne bo več postavljaj, kakor petelin na gnoju.

Poročil se je v Gorici v ponedeljek gospod Alojzij Kobal, posestnik in vinotržec v Idriji, z gospodično Mici Lavrenčičevo z Vrhopolja na Vipavskem. Mnogo sreče!

Kinematograf »Ideal«. Krasna drama »Predzna igra«, vidi se še danes in jutri pri večernih predstavah ob 7. in 9. — Razen te slike vidi se še več komičnih in naravnih posnetkov. — Spored je jako lep in priporočljiv.

Napačen detektiv. V soboto zvečer so v neki gostilni v Kolodvorski ulici gostje pili. Ko pride mimo nek hlapec, je stopil v gostilno, se predstavil za detektiva ter jih pozval k redu, vsled česar se je unel prepri, katerega je ustavil poklicani stražnik. Gostje so šli potem z »detektivom« vred v Slomškovo ulico, kjer se jim je neznanec zopet začel izdajati pod prejšnjim značajem. Na-

to je pa prišel k družbi res pravi detektiv ter napačnega odvedel k uradu, kateri ga je potem ovadil državnemu pravdnistvu.

Kvarjenje otrok. Včeraj popoldne so neke dale neki 13letni deklici toliko alkohola, da je prišla do Bleiweisovega parka vsa omotena, tam se pa vlegla na tla in počela tako, kakor bi bila obsedena. Kričala je in izgovarjala razne nerazumljive besede ter se premetavala, kakor blazna. Stražnik je poklical odgonski voz, s katerim so jo odpeljali na osrednjo policijsko stražnico, po konstantovanju njene identitete pa domov.

S ceste. Včeraj ob polu 4. zjutraj je po Karlovski cesti nek šofer z motornim vozom tako naglo in neprevidno vozil, da je zapeljal pred hišo št. 55 na hodnik in bi se bil, ker ni imel nobene svetilke, lahko pripetila velika nesreča.

Aretovan je bil 41letni gluhome-mi krojač Fran Podgoršek iz Dev. Mariji v Polju, ker je bil mizarškemu pomočniku poneveril zimsko suknjo. Mož se je pa pred aretacijo pregrešil v neki gostilni še po 516 k. zak. Oddali so ga sodišču.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 70 Macedoncev, 17 Hrvatov in 15 Črnogorcev, nazaj je prišlo pa 140 Slovencev. V Buchs je šlo 25, v Heb pa 35 Kočevarjev. Na Koroško se je odpeljalo 25, v Slavonijo pa 40 Slovencev. 90 Lahov se je odpeljalo v Dunajsko Novo mesto.

Izgubljen in najdeno. Posestnik Anton Novak je izgubil zlat z dvema slikama vredna 20 K. Hišnik Alojzij Venir voleno žensko šerpo. Najdena sta dva dežnika. Branjevka Angela Peterlin je našla žensko ročno torbico s večjo vsoto denarja.

Novo kolarsko in podkovsko kovaško obrt v Spodnji Šiški je pričel gospod Matija Terlep, bivši večletni delovodja trvdke Keršič. Osobito se opozarja na povsem novo uredbo: takozvano avtogensko varjenje železa. Več v današnjem in-sertatu.

Psica — jazbečarka se je zatekla v Spodnjo Šiško, Jernejeva ulica št. 205, I. nadstropje, kjer jo lastnik dobi. Na ovratniku ima napisano ime Fran Pock.

Narodna obramba.

Akad. podr. sv. Ciril in Metoda na Dunaju naznanja, da se vrši njen občni zbor v soboto 4. maja ob 8. zvečer v restavraciji »Schwarzspanierhof« IX. Schwarzspanierstrasse. Samostalne predloge je treba javiti odboru do 3. maja Laudongasse 25, Dunaj VIII. dr. »Sava«.

Društvena naznanila.

Samo še 11 dni nas loči od velike dobrodelne veselice za »Domovino«, ki se bo vršila v soboto, 11. maja v vseh prostorih Narodnega doma. Po obsežnosti priprave bo to največja veselica. Pri kabaretnem večeru na tej veselici nastopijo člani ljubljanske družbe in ljubljanske dame imajo v rokah vodstvo paviljonov. Pri tej prireditvi sodelujejo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, salonski orkester »Sokola I.« in »Slovenska Filharmonija. Prvih dvoje društev sodeluje pri kabaretu, »Slov. Filharmonija« pa bo igrala k plesu v veliki dvorani. Zabava bo torej zelo mnogovrstna in zato bo vsak našel na veselici kaj zadovoljivega.

Društvo odvetniških in notar-skih uradnikov za Kranjsko s sedežem v Ljubljani usoja si vlijudno vabiti vse p. n. kolege in kolegije na prijateljski sestanek, ki se priredi v soboto, dne 4. maja 1912 ob 8. zvečer v salonu hotela »Ilirija« v Kolodvorski ulici. — K temu prijateljskemu sestanku imajo dostop tudi rodbinski člani p. n. kolegov in kolegini.

Hranilnica in posojilnega konsorcija prvega splošnega uradniškega društva Avstro - Ogrske občni zbor se je vršil v soboto, 27. aprila ob 9. zvečer v restavraciji gosp. Mraka na Rimske cesti. Gospod mestni komisar S e m e n je otvoril občni zbor, pozdravil navzoče ter podal kratko sliko društvenega delovanja. Spominjal se je tudi vseh umrlih članov, g. Fr. Peršla in g. Fr. Podboja. Društvo je imelo 24 rednih sej in je bilo poslovanje društva in odbora v kar najlepšem redu. Ravnanstvu se podeli absolutorij. Od čistega dobička se pošlje 2% t. j. 85 K 62 v. osrednjemu odboru na Dunaju, članom 5% dividenda, podeli nagrada v znesku 60 K, ostali znesek 600 K prenese na račun eventualne izgube in 35 K 73 vin. na račun prihodnjega leta. Tudi blaginjkovo poročilo se odobri. — Društvo je nalagalo denar pri »Kreditni banki« in se bode nalagal tudi v naprej. Število deležev je neomejeno. Pri nadomestnih volitvah so bili izvoljeni gospodje: v načelnstvo: g. Kaman Jos., Langof A., Vesel Radolf, namestniki: g. Benkovič Iv., Fink V., dr. Pipenbacher; v nadzorstveni svet g. Šarčun Jos., Jeršič, namest-

nika g. Bekš in Urbančič. Zahvaljujoč se za udeležbo, je zaključil nato gosp. predsednik, bodreč člane k delu, občni zbor.

Načelstvo zadruga sobo - črko slikarjev in pleskarjev v Ljubljani naznanja vsem svojim cenjenim članom, da se bodo prihodnje preizkušnje za vaje oziroma pomagale vršile dne 14. maja t. l. po predpisanih določilih. Prošnjam je priložiti pravočasno učno izpričevalo ter izpričevalo obrtno nadaljevalne šole. Stefan Špeletič, t. č. načelnik.

Društvo c. kr. poštarjev in pošt-nih odpravnikov za Kranjsko - Primorsko ima vsled premestitve njega predsednika gospoda c. kr. nadpoštarja Frana Ulepčiča iz Krškega v Kranj svoj sedež od 1. maja t. l. naprej v Kranju, kamor naj se vsi društveni dopisi vpošiljati blagovojno.

Zadruga krojačev, krojačic itd. v Ljubljani naznanja tem potni, da se vrši redni občni zbor zadruga v nedeljo, dne 5. maja dopoldne ob pol desetih v mali dvorani Mestnega doma. Na dnevnem redu je med drugim tudi volitev načelnika in člena odbora za dobo treh let. Člani in članice se vljudo naprosijo, da se tega zborovanja gotovo udeležijo. Dalje naznanja načelstvo zadruga, da se vrši prihodna preizkušnja za vajence, oziroma pomočnike na dan 26. maja t. l. popoldne ob 2. Prošnje za pri-pustitev k preizkušnji je priložiti učno in šolsko spričevalo ter določeno takso in vse vložiti pravočasno pri načelstvu zadruga.

Idrijska podružnica Slov. Plan. Društva priredi 4. in 5. maja t. l. izlet: Idrija - Dol - Ajdovščina - Vipava - Col - Idrija. Nekaj izletnikov gre v Ajdovščino čez Caven (1308 m), ki nudi krasen razgled in ima lepo planinsko floro. 4. maja zvečer bo v Sturjah (hotel Šapla) sestanek z Goriško in Ajdovsko - Vipavsko podružnico S. P. D. Prijatelji društva dobro došli!

Prosveta.

Odborova seja »Matiče Sloven-ske« bo v četrtek, dne 2. maja ob 6. uri zvečer v društvenih prostorih.

Ne v areni — v veliki dvorani »Narodnega doma« se vrši pred-stava, ki jo priredijo slovenski igralci v četrtek, dne 2. maja zvečer. Igrala se bo zabavna burka **»Nebesna na zemlji«**. Arena se za to priliko ni dala primerno in dostojno urediti, in bo torej predstava v veliki dvorani »Narodnega doma«. Cene ostanejo iste, dasi so za veliko dvorano nekoliko preizkušnje. Upamo pa, da občinstvo z mnogobrojnimi posetom pripomore slovenskim igralcem, ki so brez zasluska, tudi k finančnemu uspehu. V velikih in jako komičnih vlogah nastopijo gospa Avgusta Danilova in gospodje Anton Verovšek, Milan Skrbinek in Boleslav Peček. Ker so tudi manjše vloge v dobrih rokah, bo predstava lepo zaokrožena in jako zabavna. — Vstopnina: sedeži prve vrste so po 1 K 40 v, sedeži druge vrste po 1 K, sedeži tretje vrste po 60 v. Stojišča 30 v. Blagajna se otvori ob polu osmih, začetek 8¹/₄.

Razgled po slovanskem svetu.

— **Skrajna netaktnost.** Pod zgo-raino notico je priobčil »Dan« dne 27. t. m. o podpisnem odboru izmišljeno vest in to v tonu, ki bi se ga ne smel dovoliti noben slovenski dnevnik napram resni stvari in umetniškom. Zato si usojajo podpisani odbor slovensko javnost opozoriti in to tem bolj, ker se v dotičnem članku poziva slovensko javnost in časopise, da naj se ne puste premočiti od gotovih oseb, ki baje izrabljajo zahrbtnosti proti zaslužnim možem — zato smatra podpisani odbor za svojo dolžnost, da o »značilnem razpore«, ki se je baje pojavil v pripravljalnemu odboru, **resnici na ljubo stvarno spregovorijo.**

Do današnjega dne se v delovanju pripravljalnega odbora ni pojavila niti najmanjši »razpor«. Da je mojster Jakopič omogočil sodelovanje slovenskih umetnikov, odgovarja le toliko resnici, kolikor so **vsi člani složno** si naprtili težko, odgovorno, zamudno in z ne malimi izdatki spo-jeno delo, da se omogoči in zagigura sodelovanje slovenskih umetnikov na projektirani razstavi.

Gosp. Jakopič doslej odboru svo-jega izstopa iz odbora ni naznanil, pač pa je izstopil iz jurija, kakor smo poročali, in to vsled končnega rezul-tata volitve v jury, ki je bila tajna, in v katero je volilo 23 umetnikov, ki so prijavili svoje sodelovanje. Izvoljen je bil v jury tudi gosp. Jakopič, a je odklonil izvolitev v prilog gosp. Zmitku in ukrenil, da se je vršilo žre-banje med ces. svetnikom gosp. prof. Franketom in Zmitkom, ki sta za ostalimi izvoljenimi umetniki dobila slučajno enako število glasov. Žreb

je odločil za g. prof. Franketa. To so gola dejstva, o katerih intrigah ali zahrbtnostih ne more biti govora. Protestiramo torej odločno proti niz-kotni pisavi anonimnega, nam pa do-bro znanega dopisnika, oziroma in-spiratorja, ki pod krinko, da varuje ugled slovenske umetnosti, priobčuje izmišljotino.

Tedaj je tudi vsako obžalovanje katerihkoli slovenskih umetnikov, ki so se dali izrabljati proti Jakopiču, brezpredmetno, pač pa obžalujemo uredništva, ki se dajo izrabljati od mistifikatorjev.

Ker so se doslej skoro da vsi pri-znani slovenski umetniki prijavili, bi nas silno zanimalo zvedeti onega, oziroma one razne slovenske umet-nike, ki hočejo z abstinenco na tej razstavi dokazati, da so res edini in pravi umetniki.

V Ljubljani, 27. aprila 1912.
Pripravljalni odbor za IV. jugoslovansko umetn. razstavo v Belgradu.
M. Sternin l. r., Iv. Vavpotič l. r.,
Ferdo Vesel l. r.

Zgoraj navedena dejstva o po-slovanju pripravljalnega odbora ob priliki jugoslovanske umetniške raz-stave v Belgradu odgovarjajo v pol-nem obsegu resnici, kar potrjujem z lastnorodnim podpisom.

V Ljubljani, 27. aprila 1912.

R. Jakopič l. r.
— **Srečni bulgarski pisatelji na Bolgarskem.** V bolgarskih parlamen-tarnih krogih se bavijo z načrtom, da bi dali znamenitim domačim pisa-teljem primerno pokojnino, da bi se mogli na ta način popolnoma posve-titi pisateljevanju.

— **Mažarske šole v Bosni.** Ma-žarsko šolsko društvo »Julian« usta-novi začetkom prihodnjega šolskega leta v Bosni sedem novih mažarskih šol. Za šolo v Banjaloki bo dalo društvo 30.000 K. Značilno je, da je okrajni glavar Umlant obljubil, da bo podpiral Mažare pri ustanovitvi teh šol.

Književnost.

»Slovenski Ilustrovani Tednik« se je tako spopolnil in razširil, da smo lahko ponosni, da imamo Slo-venci, čeprav smo majhen narod, takšen list. Priobčil je že toliko slik in primernega čtiva n. pr. o »Glasbe-ni Matici«, o ameriških sloven-jih, o slovenskih pisateljih Cankarju, Finžgarju, Turnerju, Funktu itd., da mu pač nikdo ne more odrekati veli-kega narodno - kulturnega pomena. Priobčuje pa tudi slike o aktualnih dogodkih n. pr. o potopljenem parni-ku »Titanic«, o nesreči na Stolu, o avtomobilski nezgodi pri Ljubljani itd., da je za vsakogar zanimiv. — »Slovenski Ilustrovani Tednik« je gotovo najbolj primeren in važen slo-venski časopis, da razširja prosveto v najširše sloje naroda. »Slovenski Ilustrovani Tednik« zasluži torej naj-izdatnejšo podporo in pozivamo vse zavedne Slovence: **Naročite si »Slovenski Ilustrovani Tednik« in razšir-jajte ga!** Četrletno stane le 2 K.

Izpred sodišča.

Dijaški plesni odsek pred sodi-ščem. Včeraj se je vršila pred tržaškim okrajnim sodiščem zanimiva obravnava proti dijakom Ratman in Luccato. Ta dva sta bila člana odse-ka, ki so ga sestavili dijaki za priride-tev plesne veselice dijakov. Nasve-tovala sta odseku, da se neka rodbi-na v Trstu ne povabi na veselico, češ, da je ta rodbina manj vredna. — Njihov predlog je odsek tudi upošte-val in omenjene rodbine ni povabil. Člani prizadete rodbine so se čutili razžaljeni na časti, in so oba dijaka tožili. Sodišče je po priznanju dija-kov priznalo, da je tako postopanje res razžalljivo, vendar pa je obravna-vo preložilo na 6. majnik, da zasliši še ostale člane plesnega odseka. Obravnava je vzbudila v tržaških kro-gih veliko zanimanja.

Laški vohun pred sodiščem v Rovinju. Včeraj se je vršila pred okrožnim sodiščem v Rovinju zani-miva obravnava proti vpokojenemu poštnemu uradniku, 39letnemu Frideriku Trigariju, doma iz Zadra, zaradi vohunstva. Trigari biva sedaj v Ri-mu. Obravnava se je vršila tajno. Pristaniški vodnik v Pulju Kobilovič je izpovedal, da je prišel Trigari dne 6. in 7. januarja k njemu in ga izpraševal, če pozna pristaniške utrdbe in če ve, kje so položene po-morske mine, ki so preskrbljene z električnim užigalom. Vprašal ga je tudi, če zna risati in ga je povabil v Rim, da tam nekemu laškemu štab-nemu častniku nariše utrdbe puljskega pristanišča. Kobilovič je potrdil vse to pod prisego. Trigari je vse ta-jil in trdil, da je šel po vpokojitvi v Rim, da se posveti trgovini. Ker so-dišče izpovedi Kobilovičeve ni sma-traloza odškodno in ni drugih dokazov imelo, je bil Trigari oproščen.

Obsojeni denuncijant. Pred go-riškim vžlicnim sodiščem je bil ob-sojen klerikalni učitelj na Vrhu Josip Balič na 20 K globe ali 5 dni zapora

zaradi obrekovanja. Obdolžil je namreč javno enega svojih tovari-šev, da se je ta med petjem cesarske himne nespodobno vedel. Pred okrajnim sodiščem je bil Balič opro-ščen, vžlicno sodišče pa je to sod-bo razveljavilo in Baliča obsodilo.

Volilcem v Spodnji Šiški!

Vsa potrebna pojasnila, tisko-vine itd. glede nadomestnih občins-kih volitev dobe volilci vsak dan v prostorih »Čitalnice«, in sicer od 1. do 3. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

Prečitane napredne časopise

zbira in razpošilja tajništvo Nardo-napredne stranke. Časopise je danes najmočnejša idejna moč. Iz-vrševalni odbor prosi vljudo svoje somišljenike v Ljubljani, da pošilja-jo redno vsak četrtek prečitane na-predne časopise preteklega tedna v tajniški urad (Wolfova ulica 10/I.) ali naj vsaj naznanijo tajništvo svo-je naslove. Poleg tega zbirajo kra-jevna politična društva prečitane časopise v svojem okraju.

Razne stvari.

* **Velika nesreča v rudniku.** V nekem rudniku Hokkaido na japon-skem otoku Yesso, se je zgodila ve-lika eksplozija. 283 rudarjev ne more iz rudnika. Najbrže so vsi izgubljeni.

* **Napadena princeznja.** Iz Bruslja poročajo, da so desetletno prin-cezinjo Zofijo orleansko na nekem izprehodu v spremstvu guvernante napadli banditi ter jo oropali ročne torbice. Roparje so prijeli.

* **Eksplozija morske mine v smirnskem pristanišču.** V ponedeljek je zadel parnik »Texas« grško - ame-riške paroplovne družbe »Hadži - - Dand« v smirnskem pristanišču ob mino ter se takoj potopil. Na krovu je bilo 152 oseb. Od teh so jih rešili 92, ki so bili pa deloma ranjeni.

* **Velika tatvina v tramvaju.** V ponedeljek zvečer je bil v Budimpe-šti v vozu tramvajske železnice ukraden veleposestnik Franu Draskoviču kovčeg, v katerem je imel 29.000 mark in dve menici. Stori-lca še niso zasledili.

* **Nesreča pri požaru.** V Wit-tingnu na Pruskem se je dogodila v ponedeljek pri nekem požaru velika nesreča. Ko so ognjegasci gasili, se je podrla ena stena in zasula devet mož. Ko so odstranili goreče razvaline, so dobili tri ognjegasce mrtve, ostali so bili težko ranjeni.

* **Velika nesreča na morju.** So-proga predsednika Združenih držav Tafta, je izdala oklic za subskripcijo, da se napravi spomenik žrtvam pri katastrofi parnika »Titanic«. — Par-nik »Makay Bennet« je prišel z 190 mrtveci parnika »Titanic« v Halifax. 116 mrtvecev so potopili v morje.

* **Kitajci napredujejo.** Iz Pekin-ga poročajo, da na Kitajskem odpu-ščajo stare državne uradnike. Več tisoč uradnikov so odpustili. Na nji-hovo mesto pridejo Mladokitajci. V ministrskem republikanskem svetu so sklenili, da se nadalje ne smejo uporabljati naslovi a la ekscelencia itd. V bodočnosti naj velja za vse državljane samo naslov državljan.

* **Usoda slavnih mož.** Zanimivo literarno vsomnisko pripoveduje v »Birž. Ved.« ruski profesor Borob-čikov. L. 1890. je prišel v Kristianijo, kjer je takrat živel Henrik Ibsen, ki je hotel obiskati slavnega dramatičnega pesnika. Ko je stoji v prista-nišču z ladje, je takoj vprašal, kje stanuje Henrik Ibsen. Pristaniščni nadzornik mu je vljudo odgovoril, da je »znani brivski saloni« gospoda Henrika Ibsna takoj za prvim vo-glom. Profesor je šel k temu brivcu, se dal obriti ter med tem vprašal, kje stanuje oni imeniti pesnik, ki ima isto ime kakor brivec. Nihče ni tega vedel. Toda brivec je končno vendarle prišel na originalno misel ter svetoval profesorju, naj gre na magistrat, kjer mu bodo neovomno povedali, kje stanuje »oni gospod, ki piše.« Tam je izvedel ruski pedagog, da je Henrikov Ibsnov v Kristianiji 270 in da »mnogi od teh tudi pišejo« — toda za pravega ni vedel niti eden izmed uradnikov. Končno se je profesor domislil, da bi bilo pač naj-boljše iti v gledališče ter se tam in-formirati pri igralcih. Eden od teh mu je pokazal vilo, v kateri je sta-noval Henrik Ibsen in kjer ga je profesor Borobčikov tudi fakično dobil. Ko mu je med pogovorom po-vedal, se je pesnik nasmehnil in do-stavil: »Najboljše pri tem je, da sko-raj vsak od teh Henrikov Ibsnov do-biva dan za dnevom iz tujine ka-ko pismo, ki je namenjeno meni, ki mi je pa le včasih dološje, ker noče vsak izmed teh biti neplačan pomoč-nik pošte.«

* **Pariški avtomobilski roparji.** O Bonnotu poročajo, da je bil zelo iz-

obražen. Govore, da je del denarja, ki ga je nakradel, naložil v vrednost-nih papirjih. Blagajnik banditov z imenom Cardi, je sprejemal denar, ki so ga naropali. Anarhisti so si hoteli pridobiti velike svote, ki bi jih nalo-žili kot rentni kapital. Neka gotova Vasant, prijateljica Cardijeva, je ime-la shranjene čeke in sprejemnice od velikih finančnih zavodov, kar doka-zuje, da so imeli roparji odprt konto pri največjih bankah. Cardi je poto-val večkrat na Angleško in Holand-sko, kjer je placiral ukradeni denar. — Bonnotovo truplo so seirali in dognali, da je dobil Bonnot šest stre-lov. Štirje strelji so šli skozi možgane, ostali pa v spodnji del telesa. Vse po-škodbe so bile absolutno smrtno. Da je Bonnot še pol ure živel, ne morejo izvedenci razumeti. — Policija je iz-vršila pri vseh znanih anarhistih hiš-ne preiskave. Policija se na vso moč trudi, da bi dobila ubegle avtomobil-ske roparje. V nedeljo ponoči je pri-šlo do boja med policisti in apaši. Pri tem so policisti ustrelili apaša Hut-na. Navzlic dogodkom zadnjih dni pa avtomobilski roparji ne mirujejo. V ponedeljek popoldne so zopet na cesti ukradli avtomobil, ko je bil last-nik avtomobila v nekem restavrantu. Dva mlada, elegantno oblečena mo-ža, sta hitro sedla v avtomobil ter se odpeljala z največjo hitrostjo. Zase-lodovati jih niso mogli, ker so roparji na zasledovalce streljali. Dozdaj ni-majo sledu o zločincih. Najbrže so bili člani Garnierjeve tolpe. O Gar-nierju nimajo sledu. Zdaž iščejo milijo-narja-anarhista Fromentina, ki so ga dozdaj smatrali za sanjača. Govori se, da so mu apaši natančno poročali o vseh svojih zločinih. Ne verjamejo, da je šel v Maroko. Nekateri ceto tr-dijo, da so ga videli v zadnjem času v Parizu.

Gospodarstvo.

— **Ljubljanska kreditna banka** ustanovi in Građeu agencijo, ki prič-ne delovati s 15. majem t. l. in bo poslovala v celi kopališki seziji. Po-polnoma moderna menjalnica se bo nahajala v najbolj prometnem delu Građea v Viale Gradenigo št. 3. Bavlja se bo z vsemi bančnimi in menjalničnimi posli. Svoje cenj. ro-jake, ki obiskujejo Građez, že sedaj opozarjamo na novo ustanovitev cvetočega domačega zavoda.

— **Poletni vozni red c. kr. avstr. državnih železnic,** ki velja od 1. maja 1912, stopi v veljavo na vseh tukajš-njih progah v polnoči od 30. aprila na 1. maj t. l.

V primeri z voznim redom lan-skega poletja so sledeče spremembe:

Vlak št. 701 (turski ekspres) je za 16 minut kasneje nastavljen in služi za vsakdanjo zvezo iz Pariza v Trst, ki se je nanovo vpeljala v zim-ski službi 1911/12 in je bila le trikrat na teden.

Vlak št. 701 služi poleg zveze iz Pariza tudi za zvezo z Dunaja zap. kol. v Trst preko Amstetena in ima sledeče direktne vozove:

iz Pariza v Trst I. in II. razreda; spaln. voz iz Stuttgarta v Trst; iz Monakovega v Trst III. razreda; z Dunaja zap. kol. v Trst I., II. in III. razreda in iz Linca v Trst I., II. in III. razreda.

Vlak št. 702 (turski ekspres), ki je od Trsta le za relacijo turske že-leznice, je nastavljen napram vlaku št. 2 za eno uro kasneje in odhaja ob 6. popoldne iz Trsta ter posreduje vsakdanjo zvezo iz Trsta v Pariz z direktnimi vojnji iz Trsta v Monakovo III. razreda, spalnim vozom iz Trsta v Stuttgarta; iz Trsta v Pariz I., II. razreda; vlak št. 702 nima zveze na Dunaj. Raba »turskega ekspresa« je dovoljena proti plačilu normalne pristojbine za brzovlak (brez dopla-čila).

Vlak št. 705 je napram vlaku št. 501 za 10 minut zakasnen, vlak št. 706 pa napram vlaku št. 502 za 20 mi-nut prej nastavljen in od Jesenic po-spešen v svrhu zveze v Monakovem na vlak D 57, s čimer se je omogoči-lo, da vozi na Veissingen pri vlaku št. 706 in se je skrajšala vožnja v re-laciji Trst - Vlissingen za 3 ure 40 minut.

Vlaka 705/706 nimata nadalje-vanja na progi Linc - Področica ter sta tako namenjena le za relacije turske železnice z direktnimi vozo-vi iz Berlina v Trst I., II., III. razreda (avstrijska proga čez Prago), iz Pra-ge v Trst I., II., III. razreda (le od 27. junija do 15. septembra), iz Be-rolina v Trst I., II., III. razred (nemška proga), iz Vlissingena v Trst I., II. razreda, ter spalnim vozom iz Mo-nakovega v Trst.

Podnevni brzovlaki bodo vozili deljeno, kakor v lanskem poletju.

Vlak št. 607 vozi 12 minut kas-neje kakor lani, dočim odhaja vlak št. 608 iz Trsta 10 minut prej, namreč ob 8. uri 30 minut dopoldne. Vlaka 607 in 608 služita za relacije iz Tr-sta na Dunaj juž. kol. čez Ljubno in iz Trsta v Berolin čez pyhraško pro-go ter imata direktne vozove iz Be-rolina v Trst I., II., III. razreda in

spalni voz; iz Dunaja juž. kol. v Trst I., II., III. razreda.

Vlaka št. 707 in 708 sta le bistve-no spremenjena in služita za relaci-je turske železnice z direktnimi vozo-vi: iz Kolina v Trst I., II., III. razre-da; iz Berolina v Trst I., II., III. raz-redda (nemška proga), z jedilnim vo-zom iz Monakovega v Trst; iz Pra-ge v Trst I., II., III. razreda; iz Inomosta v Trst I., II., III. razreda (od 1. ju-nija).

Od 15. junija vozi pri vlakih št. 707/708 razgledni voz Canadian-Pa-cific železniške družbe (Canadian-Pacific - Railway - Compay) na progi Solnograd - Trst.

Vlaka št. 109 in 110 sta nova brzovlaka, ki sta se vpeljala v svrhu nove zveze na Tirolsko in v Švico čez Pustrsko dolino - Brenner - Arl-berg.

Vlak št. 109 pride v Trst ob 4. uri 36 minut popoldne, kjer ima še zvezo na vlak št. 218/317 v Pulj.

Vlak št. 11 odhaja iz Trsta ob 11. dopoldne.

Pri teh vlakih vozijo sledeči di-rektni vozovi: iz Bazla v Trst I., II. razred, jedilni voz iz Merana v Trst; iz Solnograda v Trst I., II., III. raz-redda.

Vlak št. 18, ki nadomestuje stari vlak št. 2 v dunajski relaciji, se je za 35 minut kasneje nastavljen in za 9 mi-nut pospešil, tako da odhaja iz Trsta ob 4. uri 15 minut popoldne in pride na Jesenice ob 8. uri 43 minut zve-čer, od koder vozi dalje dunajska garnitura z brzovlakom št. 2.

Drugi vlaki so le malenkostno izpremenjeni; podrobnejši podatki so razvidni iz voznorednih lepakov, ki so na prodaj pri blagajni c. kr. ravnateljstva državne železnice v Tr-stu, ulica Georgio Galatti št. 9.

Kmečka pisarna narodno-napredne stranke

Vodstvo narodno - napredne stranke je ustanovilo v svojem taj-ništvu posebno kmečko pisarno, ki je na razpolago vsakemu napred-nemu kmetovalcu za popolnoma brezplačni pouk v vseh političnih, upravnih, davčnih, pristojbinskih in vojaških zadevah. Izključene pa so zasebne pravne zadeve. — Pi-sarna bo poslovala za sedaj le pisme-no in vsak napreden kmetovalac, ki je potreben kakršnegakoli pouka v zgoraj navedenih strokah, naj se obrne zaupno s posebnim pismom, kateremu je priložiti 10 vinarско znamko za odgovor ako se želi od-govor v priporočenem pismu pa 35 vinarско znamko na: **Kmečko pi-sarno narodno-napredne stranke v Ljubljani, Wolfova ulica 10.** Ob sebi umevno je da je pisarna na razpolo-go tudi naprednim kmetiskim župan-stvom.

Darila.

Upravištvu naših listov so po-slali:

Za »Ciril - Metodovo družbo«: J. Supan v Brežicah 7 K, koje so da-rovali prvi gostje v Cateških topli-cah (6 K) in g. dr. Hudelist prvo or-dinacijsko krono v Brežicah.

Za »Obrambni sklad C. M. dru-zbe«: Dr. Milan Orožen v Kamniku 50 K, pošiljajo tarokisti rodbin Moč-nik - Orožen kot 3. obrok na račun kamna.

Živeli nabiralci in darovalci!

3. izkaz prispevkov »Društvo za zgradbo in vzdrževanje sokol-skega doma telovadnemu društvu »Sokol I.« v Ljubljani. Za s o k o l - s k i k a m e n a 50 K je prispeval g. A. Šarabon. — K v a d r a t n e m e t r e 5 K so odkupili gg.: in sicer po štiri m² J. Česnik, D. Serevalli; po dva m² T. Bizjak; po en m² pa F. Lavtizar, M. Ham, V. Meserko, L. nassi & Grkman, J. Ferlič, M. Sprei-tzer, A. Škof, Sedej - Strnad. — D a r i l a: Gg. meškarski pomočniki 26 K, J. Stritar 20 K, J. Irkič 10 K 50 v; po 10 K so darovali: K. Černe, uredni-štvo »Jutra«, društvo »Špinciči«; po 5 K: J. Azman, F. Majdič, Jarše; po 2 K: J. Janež, F. Anžič, J. Marchotti, A. Čerk; po 1 K: J. Janežič, J. Bri-celj, A. Sirk, M. Podkrajšek, F. Pa-uer, M. Dolničar, Steiner, Szillich, J. Černe; po 40 vin.: Tomažič, Kristof, Vičič, Gerlovič; po 20 vin.: K. Ver-bič, Medved, Blatnik in neimenova-na. — N a b r a n o: na II. občnem zboru 43 K 53 v, v veseli družbi pri br. Počivalniku 8 K 30 v. — Z r a z - pečavo blokov nabrali: Gg. L. Medic 18 K 40 v, J. Klemenec 12 K 70 v, J. Skubic 10 K, F. Poljšak 10 kron. — N a b i r a l n i k i: dne 16. januarja 1912 dvignili iz nabiralnika pri br. Zupančiču 20 K 39 v, br. Po-čivalniku 20 K 26 v, br. Bončarju 17 kron 35 v, br. Roškarju (Auer) 9 K 60 v in br. Goršetu 60 v. Srčna hvala vsem nabiralcem in darovalcem. — N a z d a r! — Za odbor: Dr. Pestot-nik, predsednik. J. Mulaček, blagaj-nik.

Telefonska in brzojavna poročila.

Elektrarna v Hrastniku.

Hrastnik, 1. maja. Tu se bo baje stavila velika elektrarna, kakor se čuje za približno 15 milij. kron. Vrše se že ogledi, vendar se ne izve zanesljivo, ali po gradila elektrarno južna železnica, ali rudokop, ali celo država, kakor ugibajo drugi.

Delegacije — hrvaško vprašanje.

Dunaj, 1. maja. Avstrijska delegacija stoji danes pod vtiskom hrvaškega vprašanja. Velik del debate o proračunskem provizoriju se je sukal okrog dikature kraljevega komisarja Cuvaja na Hrvaškem. Izmed jugoslovanskih govornikov, ki so bili proglašeni je govoril danes poslanec dr. Čingrija. Priglašeni pa so pro poslanca Guggenberga in Bärenreiter, contra poslanci dr. Čingrija, Masaryk, Nemec, Klofač, Tuškan, Spinčić in Sedlak.

Ko je bila debata odprta je govoril poslanec

dr. Čingrija.

Njegov govor, ki je vzbujal splošno pozornost znači višek kritike in globoko segajočega razpravljanja o državnopravnih in ustavnih temeljih ter o posledicah hrvaške krize.

Podal je strikten dokaz o samostojnosti hrvaškega kraljestva.

Razpravljal je o razmerju Hrvaške napram Ogrski, ter dokazal važnost tega razmerja za celo monarhijo.

Govoril je o zgodovinskem razvoju Hrvaške, ter izrekel zgodovinsko kritiko postopanja Madžarov napram hrvaškemu zavezniku.

Dokazal je nekompetenco ogrske delegacije, ki je danes le še državopravni torso.

Govoril je najprej v hrvaškem jeziku. Nato je poudarjal, da izrablja priliko, predložiti celi evropski javnosti natančno sliko o razmerah na Hrvaškem. Naglašal je, da je napravila najmučnejši vtisk, da delegacija zopet ni poklicana k rednemu zasedanju, marveč samo da reši proračunski provizorij. To se je zgodilo samo zato, ker sedanja politična situacija Madžarom ni ugodna.

Dostavil je, da je Khuenova politika na Hrvaškem povzročila preobrat, ter da tudi sedaj še onemogočuje razvoj skupnih zadev.

Hrvaško - ogrska nagodba je dopolnjevalni del avstro - ogrske nagodbe. Delegacija ogrskega državnega zbora de lure ne obstoja več.

Ogrski nagodbeni zakon namreč določa: Avstro - ogrska delegacija je le tedaj in pod tem pogojem veljavna, če obstajata v obeh državah polovica konstitucionalne razmere.

Dejstvo je, da je ustava na Hrvaškem suspendirana, vsled tega tudi na Ogrskem, ker je na Hrvaškem vpeljana diktatura. Vsled tega je tudi pravoveljavnost ogrsko - hrvaške nagodbe ugasnila. Nagodba priznava Hrvaški stališče enakopravnega kompascienta z Ogrsko. To je izraženo jasno v nagodbi, ki jo sme Avstro - Ogrska izreči samo z dovoljenjem Hrvaške, kateri je v tej nagodbi statuirana popolna enakopravnost. Trije jeziki, hrvaški, madžarski in nemški, so v tej nagodbi določeni kot enakopravni. Hrvaška enakopravnost je tudi s tem jasno dokazana, da veje na skupnem državnem zboru tudi hrvaška zastava.

Nato se je bavil delegat dr. Čingrija z dokazovanjem neveljavnosti hrvaških mandatov na podlagi hrvaško - ogrske nagodbe, ter je navajal izrek poslanca Plivečica, unijonista in osebnega prijatelja bivšega ministrskega predsednika Khuenja, ki je rekel:

»Po določbah iz l. 1868 oziroma 1873 ni ogrsko - hrvaški zbor legitim, če potečejo 3 meseci od razpusta hrvaškega sabora, ne da bi bili izvoljeni delegati za budimpeštanski parlament. Proti polnemu je posil poslanec dr. Čingrija, da se prekine seja, ter je bila seja po kratkem odmoru zopet odprta. Na to je nadaljeval poslanec dr. Čingrija svojo razpravo o današnjih razmerah na Hrvaškem. Proti l. popoldne je končal svoja izvajanja ter še enkrat poudarjal utemeljenost svojega predloga.

Naj izreče avstro - ogrska delegacija, da ne more biti z ogrsko delegacijo v nikakoršnem stiku,

ter ogrska delegacija v njeni sestavi ni več zakonito veljavna.

Ko je na to govoril še delegat Guggenberga je bila seja zaključena.

Popoldne so odšli člani delegacije v Dunajsko Novo mesto, da si ogledajo zrakoplovni oddelek avstrijske armade.

Dunaj, 1. maja. V seji avstrijske delegacije je referiral delegat dr. Grabmayer o 6 mesečnem proračunskem provizoriju ter priporočal, naj se v celoti sprejme. — K besedi so se oglašili med drugimi: Dr. Čingrija, Spinčić, dr. Masaryk in Klofač.

Ogrska delegacija.

Dunaj, 1. maja. Ogrska delegacija se je bavila s proračunskim provizorijem, ter je delegat Pap priporočal, da naj sprejme ogrska delegacija včerajšnje izjavo zunanjega ministra z zadovoljstvom na znanje. — Delegat Zoltan Dezy je predlagal, da naj ogrska delegacija izjavi, da je vojni minister Arffenberg v zadevi brambne reforme nepravilno postopal, in da se je na eni strani vmešaval v vprašanja ogrskega državnega prava, na drugi strani pa je kršil vzajemnost z ogrsko vlado. Delegat Josekut (vladna stranka) je izjavil, da je Auffenbergovo izvajanje v delegacijah izpremenilo situacijo. Poslanec Dezy je opozarjal na to, da Auffenbergova misija ni bila ponesrečena.

Govoril je na to poslanec Bathany, ki je napadal zunanjega ministra, zaradi tega, da je vojni minister Auffenberg se vmešaval v notranje državne zadeve.

Nesklepnost davčnega odseka.

Dunaj, 1. maja. Danes je bila napovedana seja davčnega odseka. Ker ni bilo k seji zadostnega števila članov, se seja ni mogla vršiti.

Kriza v krščansko - socialni stranki? — Weisskirchner proti Neumayerju. — Razpust občinskega sveta?

Dunaj, 1. maja. Dr. Weisskirchnerju, ki pripisuje sebi največjo zaslug, da so se občinske volitve vsaj relativno ugodno končale za krščanske socialiste, se zopet skomina po županskem stolcu. Jelet deloma prikrit, deloma čisto javno rova proti sedanjemu županu dr. Neumayerju ter agitira za to, da bi on bil izvoljen za župana, češ, da je bila izrecna želja dr. Luegerja, naj bi bil on njegov naslednik na županskem stolu.

Ta agitacija je imela za posledico, da je nastala pravcata revolucija proti Neumayerju v krščansko-socialnih vrstah. Toda Neumayer se ne mara umakniti in upogniti, marveč hoče vztrajati na svojem mestu do konca, ako bi to tudi povzročilo kakšno krizo. Zatrjuje se, da je Neumayer pripravljen rabiti v svojo obrambo vsa razpoložljiva sredstva in da se ne bo umaknil Weisskirchnerju in če tudi bi pri tem riskiral, da pride do razpusta občinskega sveta in do uvedbe komisarijata na magistratu.

Krščanski socialisti bodo revidirali svoj program.

Dunaj, 1. maja. Kakor zatrjujejo v poučenih krogih, namerava krščansko - socialna stranka sedaj po končanih občinskih volitvah, ki se vendarle niso končale s popolnim porazom, pristopiti k reviziji strankinega programa. Baje bo izločila iz programa ves radikalizem ter sprejela konservativna načela.

Tudi v parlamentu bodo krščansko - socialni poslanci revidirali svojo politiko in taktiko.

Dr. Gessmann se vrača.

Dunaj, 1. maja. Dr. Gessmann se vrne na Dunaj dne 14. maja in se zopet posveti političnemu delovanju. — Menda so ga zopet osokolile dunajske občinske volitve.

Prepovedana turneja hrvaške opere.

Zagreb, 1. maja. Tekoči mesec je nameravala hrvaška opera napraviti turnejo v Split, Sarajevo, Beograd in Sofijo. To turnejo je komisar Cuvaj prepovedal ter s tem povzročil gledališču 50.000 K efektivne škode. Ta prepoved je bila izdana na intervencijo avstro - ogrskega poslanika v Beogradu Ugrona, češ, da se mora na vsak način preprečiti, da bi v teh časih prišla v Beograd hrvaška opera, ker se je bati demonstracij proti Madžarom in manifestacij za Hrvaško. Toda pravi vzrok to ni. Prepoved umetniške turnee hrvaške opere je madžarska osveta, zato, ker je madžarska razstava v Beogradu iz bratske solidarnosti do Hrvatov doživela tako popolen fiasko, da so jo morali zapreti in da si je ne upajo prepeljati niti v Sofijo, ker se boje, da bi je tudi tam ne zadela enaka usoda.

Kriza na Srbskem.

Beograd, 1. maja. Ker je bil pri zadnjih ožjih volitvah izvoljen opozicijski kandidat, se konča volilni rezultat za Milovanovičev kabinet z enim samim glasom večine, ki pa mora biti šele vsled volilnih protestov verificirana. Če ne bo mogoče doseči s staroradikalnimi desidenti sporazuma, je odstop Milovanovičevega kabineta neizogiben.

Kreta.

Carigrad, 1. maja. Angleška vlada je sporočila porti, da bo strogo postopala proti poslancem s Krete, ki hočejo priti v grški parlament.

Venizelos pride na Krf.

Atene, 1. maja. Španski ministriški predsednik Venizelos pride na Krf, da konfirira tam s kraljem o vseh vprašanjih notranje in zunanje politike. Venizelos sprejme tudi nemški cesar v avdijenci.

Vstaja v Sibiriji.

Petrograd, 1. maja. Zaradi krvavih dogodkov v rudokopih družbe Lena stavka v Petrogradu 22.000 delavcev. Včeraj ob 6. zvečer se je zbralo mnogo delavcev in dijakov na prospektih, ter je bilo nad 40 oseb aretiranih.

ITALIJANSKO - TURŠKA VOJNA.

Dardanele.

Carigrad, 1. maja. Včerajšnji ministriški svet je sklenil, kakor poročajo listi, po natančnem razmotrivanju vseh pomorskih pogodb, tako dolgo vzdržati zatvoritev Dardanel kot pravico Turčije, dokler so še sovražne vojne ladje v Arhipelu.

Carigrad, 1. maja. Kakor poročajo listi, pade končna ločitev ministrskega sveta glede Dardanel v prihodnji seji ministrskega sveta, ki se vrši po posvetovanju zunanjega ministra Asim bega s poslaniki.

Carigrad, 1. maja. Turška vlada je sklenila, odpreti Dardanele že v najkrajšem času za nekaj dni, da se omogoči promet skozi morsko ožino, potem pa zopet zapreti za nedoločen čas.

Carigrad, 1. maja. Turška vlada je odgovorila na zadnjo rusko noto glede otvoritve Dardanel, da je ministriški svet prišel po natančnem presojanju vseh pogodb zaradi Dardanel do prepričanja, da ne obstoja niti ena pogodba, ki bi prepovedala Turčiji, zapreti v vojnem času Dardanele. — Nato je ruski poslanik iznova takoj zagrozil turški vladi, da bi podaljšanje zaprtja Dardanel v evropski javnosti zelo škodovalo simpatijam, ki jih goji Evropa proti Turčiji.

Velikanski uspeh.

Rim, 1. maja. Kakor smo že poročali, se je posrečilo Italijanom zasedi otok Astropalijo. Dve stotni stasi zasledili gore okrog glavnega kraja na otoku, vasi Sivadije, ter sta zahvalovali od garnizije, da se uda. Garnizija se je tudi res udala ter so priznali Italijani vjetim turškim vojakom vse vojaške časti. Garnizija je obstajala iz 10 mož.

Spominjajte se dijaškega društva „Domovina“.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 30. aprila: Marija Videnšek, hči pekovega mojstra, 8 mesecev. Strelšiška ulica 15. — Stefaniya Toni, hči čevljarjeve vdove, 16 mesecev, Karlovska cesta 30.

V deželni bolnici:

Dne 28. aprila: Dr. Vladislav Derč, c. in kr. avstr. konzul. ataše, 28 let. — Viljemina Skamen, učenka, 9 let.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vjudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto ... K 24.— | Četrta leta ... K 9.—
Pol leta ... K 12.— | En mesec ... K 2.—

V upravitelstvu prejeman na mesec K 1-00.

Spodnja stran po pošti v Avstriji velja:

Vse leto ... K 25.— | Četrta leta ... K 9-50
Pol leta ... K 13.— | En mesec ... K 2-30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naročba se lahko z vsakim dnem, a bruto se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne ohranja na dobično naročilo.

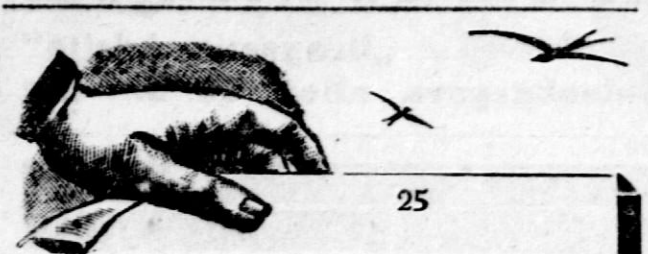
Pri reklamacijah naj se navede vedno dan nastajajočega plačila naročnine.

Člani brez oziroma vankoma, kadar je ne upošteva pravica časa.

Upravitelstvo „Slovenskega Naroda“

Narodno zdravilo. Tako se sme imenovati bolesti utešujoče, mišice in živce krepijoče, kot mazilo dobro znano „Mollove francoske žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 2.—. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 6. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preprež, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 5 19

Največje zmagovalce življenja je brez dvoma zdravje. Zdrav organizem, neoplašene moči in veselje do življenja so dragoceni zakladi, ki jih vsekakor moramo varovati. Nobena stvar pa temu velikemu smotru ne služi bolje nego Nutrigen, to idealno sestavljeno živilo, ki poživlja kri, kosti, odpornost. Tudi zdravemu je Nutrigen potreba, bolnik pa naravnost greši, ako pojemajoče energije, pešajočega veselja do življenja ne poživzi z Nutrigenom. Podjetje Nutrigen, Budapesta VII., Elisabethring 16, odd. 173 pošlje vsakomur na željo zastoj poizkušnjo in pouk o Nutrigenu.

Priporočamo

manufakturno trgovino

J. Ciuha

Stari trg št. 1

Pod Trančo.

„Nuisol“

od Bergmanna & Co. Dečín o/L.

je in ostane prej ko slej nedosegljivo v svojem popolnoma naravnem barvanju las in brade.

V zalogi v plavi, rjavi in črni barvi. — Cena steklenici K 2-50. Dobiva se pri A. Kanc, drogerija in fris. O. Fettich, Frankheim. 693

Proti prahajem, luskam in izpadanju las

deluje najbolje priznana

Tanno-chinin tinktura

za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodnom 1 krono. Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Resljava cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega ljublj. mostu. 17

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolnišniških blagajin južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 štev.

119 državnega zakonika z dodatnim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi kazenskih postopkov zadevajajočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v., po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 1. maja 1912

Stavka	Dejstvo	Blagova
4% majeva renta	89-60	89-80
4 1/2% srebrna renta	92-65	92-85
4% avstr. krona renta	89-55	89-75
4% ogr.	89-20	89-40
4% kranjsko deželno posojilo	92-25	93-25
4% k. o. češke dež. banke	91-75	92-75

Stavka	Dejstvo	Blagova
Srečke iz l. 1860 %	433—	445—
„ 1864 „	612—	624—
„ 1868 „	294-75	306-75
„ 1872 „	304—	316—
„ 1876 „	269-50	281-50
„ 1880 „	249-50	255-50
„ 1884 „	498—	510—
„ 1888 „	493—	505—
„ 1892 „	71-15	77-15
„ 1896 „	58—	64—
„ 1900 „	38-75	44-75
„ 1904 „	31-75	37-75
„ 1908 „	243-75	244-75

Stavka	Dejstvo	Blagova
Ljubljanske kreditne banke	452—	454—
Avstr. kreditnega zavoda	644-25	645-25
Dunajske bančne družbe	531—	532—
Južne železnice	105-50	106-50
Državne železnice	741-50	742-50
Alpine-Montan	986-25	987-25
Češke sladkorne družbe	375—	376—
Zivnostenske banke	281-50	282-50

Stavka	Dejstvo	Blagova
Cekinl	11-40	11-42
Marke	117-75	118—
Frankl	95-65	95-80
Lire	94-65	94-85
Rublj.	254—	255—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 1. maja 1912.

Termin.

Pšenica za maj 1912	za 50 kg	11-81
Pšenica za oktober 1912	za 50 kg	11-39
Rž za maj 1912	za 50 kg	10-60
Rž za oktober 1912	za 50 kg	9-47
Oves za maj 1912	za 50 kg	10-20
Oves za oktober 1912	za 50 kg	9-13
Koruza za maj 1912	za 50 kg	9-41
Koruza za julij 1912	za 50 kg	9-31

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji značilni tlak 30-76 mm

mesec	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	vetrovi	nebo
30.	2. pop.	731-3	13-4	moč. jvzh.	oblačno.
„	9. zv.	734-5	9-7	sr. jvzh.	„
1.	7. zj.	736-4	6-1	„	„

Srednja včerajšnja temperatura 10-7°, norm. 12-0°. Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštnem povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron.

273

Umetni in trg. vrtnar Ivan Bizovičar

Ljubljana, Kolezijske ul. 16

1542 izvršuje

šopke, vence in bukete

za razne prilike. — Delo umetniško okusno in po solidnih cenah.

Prodaja cvetlice, raznovrstne sadike cvetlic in zelenjavo.

Piramidna in kroglasta lavorjeva drevesa ter dekorativne cvetlice

v veliki množini po zmernih cenah.

Naročila na deželo hitro in vestno.

V Salvoru (Istra)
se odda 1543
več meblovanih sob z vso oskrbo.
Morske kopeli. Novozidana hiša. Zmerne cene.
Pojasniti daje: Nicolò Favretto, Salvo (Istra).

Mirna stranka
išče stanovanje
s 3 sobami in pritliklinami, v sredini mesta
za avgustov termin. 1597
Ponudbe naj se pošljejo do 8. maja na naslov:
„Mirna stranka“, poste restante Ljubljana.

Stanovanje
z 2 sobami ozir. eno sobo in kuhinjo
odda se takoj ali za avgustov termin
stranki brez otrok v suterenu vile na
Erjavčevi cesti 24. — Natančneje
se poizve ravnotam. 1600

Udobno stanovanje
obstoječe iz 4 sob s pritliklinami
se takoj ali za avgustov termin odda
v visokem parterju vile na Er-
javčevi cesti št. 24. 1598
Natančneje se poizve ravnotam :-:

Pristno brnsko blago.
Spomladanska in poletna sezija 1912.
En kupon 3'10 m dolg za
kompletno moško obleko
(suknja, hlače, in
telovnik) stane samo
Kupon za črno salonsko sukno 20 k, dalje blago
za povrnilne turistovski ločen, svilnate kamgarne
in razpošila po tvariških cenah za solitno in
rešno dobro znana tvorniška zaloga sukna
Siegel-Imhof v Brnu.
Vzorci gratis in franco. 541
Prednosti, ki jih imajo prijavni odjemalci, ako
blago naročajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju tvornice, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbira. Tudi najmanjša naročila se izvrše s
popolnoma svežim blagom natančno po vzorcu.

Notarskega kandidata
sprejme 1599
notar Hudovernik v Ljubljani

Gostilna s hlevom
in 20 jehov arondiranega posestva. 10
minut od mesta Kočevje, se prod. 14
tisoč kron naplata. — Natančneje
informacije daje F. Guderer, trgovec
v Kočevju. 1593

Lepo stanovanje
z 2 sobami in vsemi pritliklinami
se odda s 1. majem
Poizve se „Drogerija Adria“
Šelenburgova ulica št. 5. 1603

SUKNA, loden in modno blago
za gospode in dame razpošila
Karel Kocian,
tvornica sukna v Humpolcu
Vzorci franco. Tvorniške cene.

Razglednice
umetniške,
in
pokrajinske
se dobe vedno
v veliki izbiri v
„Narodni knjigarni“
Prešernova ulica 7.

Prenocišča.
Od 17. do 24. maja 1912 (6 noči)
rabi mestni magistrat
večje število sob

Vsi oni, ki bi imeli za zgoraj omenjeni
čas na razpolago kako sobo (tudi z
dvema posteljami) blagovole naj se
oglasiti 1587
tokom tega tedna od 12.—2. ure
popoldne ali od 5.—7. ure zvečer
v nastanjalnem uradu mest-
nega magistrata.

Dobre srebrne ure cen !
Pristna srebrna
remontirana, od
c. kr. novčarice
s pečatom opre-
mljena, z emajlnim
kazalnikom in se-
kundnim kazalcem,
natančno regulirano,
okrogle s sari-
njem, K. 840. z
dvajsetim pokrovom
K. 12—, s kole-
jem na sidro, si-
stem Roskopf od-
prta K. 11—, lista
s 3 srebrnim po-
krovcem K. 13—.
Pristna srebrna
remontirana na
sidro z dvajsetim
pokrovom (3 sre-
brni pokrovi in 1
pokrovec na vzmeti)
emajlni kazalnik,
s 3 srebrnim po-
krovcem K. 16—90.
Vse ure natančno regulirane in re-
parirane. — Za
vsako uro strogo rešena 3 letna pisarna garancija.
Po povzetju pošilja Prva tvornica ur
c. in kr. dvorni dobavitelj v
Jan Knaprad Mostu št. 1145, na Češkem.
Glavni katalog s 4000 slikami na zahtevo gratis in
franco.

Tapetnik
Dragotin Puc
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 16
na dvorišču, levo 3856
se priporoča za vsa v to stroko spada-
joča dela Velika izber zgotovljenih

divanov
otomanov in modrocev.

Narodna knjigarna
v Ljubljani
ima antikvarično napredaj
vse letnike nekdanje
dunajske revije
„Zeit“
Ta revija je prinašala znamenite
politične, sociološke, kritične
in literarne studije in je pravi
vir dragocenih informacij. Zlasti
primerno delo za kako boljšo
ljudsko knjižnico.
Cena izredno nizka.

Spretna šivilja
se takoj sprejme. 1592
Vpraša se: Frančiškanska ul. 2. III.

Krojaški pomočnik
želi vstopiti v trajno delo
k mojstru, ki ima boljše naročeno delo.
Naslov: 1594
Jožef Šusteršič, Not. Gorice, Brezovica.

Oprava
se radi smrti lastnika
tako in poceni prodaja.
Vpraša se 1591
v Gosposki ulici št. 3, I. nadstropje na mostovžu.

Proda se posestvo
kmetija, ki meri okrog 40 oralov, največ
gozda, novo zidana hiša s 6 sobami, hlev
itd. in vse gospodarske poslopje, vrt z 2000
sadnega drevja, pripravno tudi za letovišče,
se zaradi denarnih razmer 1537
vse prodaja za 10.000 kron.
Pojasniti daje županstvo Sava ob Južni železnici, Dolenjsko.

Narodna knjigarna
v Ljubljani
ima v za'ogi lepo zbirko

HRVAŠKIH KNJIG
ki jih prodaja
antikvarično
po izredno nizkih cenah.

St. 14215.

Razglas.

Dne 27. t. m. poginila je v pasji kletki mestnega konjača tuja psica, ki
se je dne 24. t. m. zatekla k nekemu čevljarju ob Cesti na loko, na znakih
pasje stekline. Psica je bila kakor 2 leti stara, bele barve, srednje velikosti,
dolge dlake in repa, konastih, nekoliko rumenih ušes in konastega gobca ter
podobna kraškimi psom.
Glede na to odreja podpisani mestni magistrat na podlagi 41. zakona
dne 6. avgusta 1909 drž. zak. št. 177 za mesto Ljubljano od današnjega
dne naprej do preklica

pasjo kontumacijo.

V tem času morajo imeti psi, torej tudi oni, ki se na vrvi vodijo po
ulicah, torbo, ki popadanje popolnoma zabranjuje.
Tudi se ne smejo jemati psi v javne lokale, kakor gostilne, kavarne itd.
Ako bi kdo pri svojem psu zapazil sumljive znake, mora to takoj naznati
mestnemu magistratu, psa pa do daljnjie odredbe varno zapreti.
Pse, ki bodo za časa kontumacije prosto ali brez dobro napravljene torbe
okrog letali, bo konjač polovil in pokončal, proti lastniku pa se bo kazenski
postopalo.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 29. aprila 1912.

Župan:
Dr. Ivan Tavčar l. r.

Dva dobra 1575
krojaška pomočnika
za veliko delo
sprejme Franjo Pungertar, Trbovlje, Stajersko

Proda se pod Rožnikom
5 minut od Ljubljane 1344
enonadstropna hiša
z velikim vrtom. — Naslov pove upravnistvo
„Slovenskega Naroda.“ 1344

Stalni
krajevni agenti
zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nast-
vijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih
srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod :-:
„MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

Zaradi selitve se ceno odda lepo
stanovanje
za takoj ali s prvim junijem.
Copova cesta št. 19 I. nadstr. 1568

Kontorist ali kontoristinja
z znanjem nemškega in hrvaškega ali
slovenskega jezika se sprejme pri
S. Zaloser, lekarna in drogerija
v Tuzli (Bosna). — Več se poizve
pri tvrdki Jelačin & Co. 1602

Lepo posestvo
pripravno za vsako obrt, obstoječe iz dveh
hiš in vrta, prav blizu cementne tovarne in
premogokopa, ob okrajni cesti, 1521
se prodaja iz proste roke.
Martin Smuk, posestnik, Bevkovo, pošta Trbovlje.

Izurjena prodajalka
mešane trgovine želi premeniti službo.
Ponudbe pod „prodajalka“ na
uprav. „Slov. Naroda.“ 1705

1604

Avgusta Kranjc roj. Bratanič,
hišna posestnica v Celju
v sredo, dne 1. maja ob 5. uri po polnoči po kratki, mučni bo-
lezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče v 50. letu svoje
starosti mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb predrage rajnice bode v petek, dne 3. maja ob 4. uri
popoldne iz hiše žalosti na okoliško pokopališče.
Maša zadušnica se bode brala v soboto, dne 4. maja ob
8. uri popoldne v župni cerkvi v Celju.
Preblogo rajnico priporočamo v prijazen spomin.
CELJE, dne 1. majnika 1912.
Olga Matko. **Ivan Kranjc,**
soprog.

Zahtevajte brezplačno!
1596 ilustrovani katalog št. 284a o
mlatilnih strojih **gepljih**
z okroglimi ležišči za mazanje za ročni motorni ali gepljev pogon, za vozno živino,
kosilnih strojih za travo, de-
teljo in žito, obračalnih za
seno, grabalnih za seno in
žito, čistilnih za žito, trije-
rjih, robkalnih za koruzo,
strojih za rezanico, krhalkih
za repo, drobilnih in vseh
drugih poljedelskih strojih naj-
novejše odlikovane konstruk. od
Ph. Mayfahrt & Ko.
tvornica poljedelskih strojev, telov-
ništvo in parno kila
DUNA J II. I., Taberstrasse št. 71.
Ustan. 1872 1500 delavcev.
Zelo povečano, najmodernejše urejeno tvorniško podjetje. Odlikovano z nad 700 darili. Žele se preprodati in zastopati.

Klobuke cilindre
in čepice
v največjih fasonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
Pod Trnovo št. 2. Postaja električne železnice.

Vsaka bolezen
se z zdravili ne more zdraviti. Trpljenja so, ki so nastala zaradi pomanjkljive
prehrane, zatorej je za zdrave in bolne enako važno, največjo važnost polagati
na pravilno prehrano. 1590
Kateri so pravilni principi življenja in zdravje dajejo pre-
hranljivo, to, žal, ve le malo ljudi in odtod pride, da mnogo ljudi
pred časom izgubi svojo moč in odpornost.
Svetovnoznan živilo Nutrigen (obl. varovano), ki se zaradi svoje izborne
sestave po pravici imenuje kralj živil, je sestavljen po znanstvenih principih, o
čemer imamo poverjene kemične analize. Seznanite se z izrednimi prednostmi
tega živila. **Nutrigen zastoj za vsakega!**
Zahtevajte, sklicevajte se na naš list poskušajo Nutrigena
zastoj in poštine prosto
in zahtevajte tudi poučno brezplačno knjigo, ki so v njej temeljni principi
pravilnega prehranjevanja obširno opisani.
Dostoj se je v Avstro-Ogrski porabilo 250.000 zavrtkov, kar
pač najbolj dokazuje nedosežno dobroto in veliko priljubljenost
tega živila.
Podjetje Nutrigen, Budapešta, VII., Elisabethring 16, Abt. 173.

150 hl. belega in rdečega

gorskega vina

letnik 1912 se ceno prodaja.

Več pove F. X. Feichter vino-
gradnik v Stubici, Hrvaško. 1231

šte se za notarsko pisarno na deželi

spreten strojepisec

ali 1558

strojepisko.lastoročno pisane ponudbe, opremljene
s spričevali je poslati na naslov, ki se
zve pri uprav. „Slovenskega Naroda“.**Mlajši, zmožni potniki.**

Ze desetletja obstoječa prvovrstna, velika firma išče par mlajših, energičnih potnikov, ki morajo biti spretni prodajalci in ki so prepotovali že Kranjsko in Primorsko. Pogoj znanje italijanskega, slovenskega in nemškega jezika. Reflektira se na inteligentne, krščanske moči, katerim je mnogo na stalni službi in na tem, da pridejo naprej. Ponudbe s prepisi izpričeval in sliko naj se pošljejo pod: „Energischer Kaufmann 6800“ na anončno pisarno Rudolf Mosse, Dunaj I.

2 dobra pomočnika 2

sprejme takoj v trajno delo
Rudolf Geyer, ključarski mojster,
Cesta na Rudolfovo železnico številka 10, Ljubljana.

Za izdelovanje 1455

preoblečenih gumbov

vseh vrst se priporoča po nizkih cenah trdka

M. SCHUBERT

prej Bilina Kasch, Židovska ulica šte. 5.

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.

Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K
50 vin., s pošto 20 vinarjev več.**Opotov praporščak.**

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.

Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K
70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje
Narodna knjigarna v Ljubljani.

Modni salon
Stuchly - Maschke

3 ŽIDOVSKA ULICA 3

naznanja in priporoča častitim damam tu in na deželi
svojo krasno izbiro ravno kar došlih

dunajskih in pariških modelov kakor največjo zalogo športnih klobukov.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo. 2306 Cene brez konkurence!

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

znamenite Groharjeve slike

Primoža Trubarja

ustanovitelja slovenske književnosti

visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta
reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto K 3.20.

Dobiva se v
NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Bivši dolgoletni delovo-
dja trdke Keršič**Matija Terlep**

sedaj samostojni

izdelovatelj vozov,
podkovni kovač itd.

se vlijudno priporočam slav.
občinstvu in prosim za zau-
panje, katerega ste mi kot
delovodji imenovane trdke
izkazovali. Potrudil se bom z
največjo skrbnostjo in jamčim
za solidno in trpežno delo
kakor tudi primerno nizke cene.
— Postrežba točna. —

Opozarjam posebno na svojo novo pripravo ki mi omogočuje izvrševati vsa po-
pravila na predmetih iz litega železa
(gridi) in vsake kovine. Posebno
zamoren popraviti ubite dele polje-
delskih in drugih strojev, avtomobilskih motorjev itd.

Delavnica: 1599

Celovška in Sv. Jerneja c.

Šiška pri Ljubljani.

Najboljša in najzdravejša

barva
za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje
sivim in pordečim lasem njih prvotno
naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla,
rjava, temnorjava in črna v steklenicah
z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Poulične šminke in puder najfineje
po zmernih cenah.**Pasmena perutnina**

in nje jajca za valjenje:

Cochin - China, Brahma,
Houdan, Langshan,
Orpington, runene in bele
Plymouth - Rock, Rhode-
Island, pritlikave kokoši,
pleme (petelin, 2 kokoši)
stane K 50.—, jajca za
valjenje 80 vinarjev, race
Peking Aylesbury in Bl-
sam pleme K 60.—, jajca
za valjenje K 1.— do K
1.50. Brončevi in virgini-
ski, snežnobeli purani,
pleme K 60.—, jajca za
valjenje K 1.50, lovni fa-
zani pleme K 30.—, jajca
za valjenje K 1.—

Najboljši čas za

igličevje:

se je pričel in traja do konca maja. Smreka, beli, črni
in Weymouth borovec, macesen 3—300 cm vis.,
komad 30—300 vinarjev, 3—4 letni črni bor 1000 kom.
K 7.—, 3—4 letni hrast 1000 kom. K 15.—, 3—4
letne akacije 150—300 cm vis., 1000 kom. K 40.—, 65,
3—4 letne gledčije, 20—250 cm vis 1000 kom. K 16
—55. — Glavni cenik pošlje zastonj
grofa Žige Baththyanya graščinska uprava, Csenedak pri Radgoni.

Igličevje.

Prišel se je najlepši
čas za razpošiljanje
in traja do konca
maja. — Smreke 30
—186 cm vis. kom.
30—120 vin., amer.
borovec 20—200 cm
vis. kom. 50—250
vin., črni in beli
borovec 30—200
cm vis. kom. 70—
200 vin., macesen
30—300 cm visok
kom. 70—300 vin.,
Banksov borovec
30—80 cm visok kom. 70—100 vin. —
Eksotično (inozemsko) igličevje, 70
najlepših vrst kom. 1—5 K. Zbirka: 100
kom. tuz. in inozem igličevja 50—300
cm vis. K 100.—, 50 kom. K 55.—, 25
kom. K 30.—, 20 mil. Posebno lepe 3—4
letne gozdne sadike črni bor 100 kom.
7—9 K, 3—4 letni hrast 1000 kom. 15—20
K, 3—4 letne akacije 150—300 cm vis., 1000
kom. 40—65 K, 2—4 letne gledčije 20 do
250 cm vis. 100 kom. 15—55 K. — Dalje:
pasmena perutnina in nje jajca za valje-
nje, lovski in lepotni fazani in njih jajca
za valjenje. Glavni katalog na zahtevo
zastonj. — Grofa Žige Baththyanya
Graščinska uprava Csenedak pri Radgoni. 288

30—80 cm visok kom. 70—100 vin. —
Eksotično (inozemsko) igličevje, 70
najlepših vrst kom. 1—5 K. Zbirka: 100
kom. tuz. in inozem igličevja 50—300
cm vis. K 100.—, 50 kom. K 55.—, 25
kom. K 30.—, 20 mil. Posebno lepe 3—4
letne gozdne sadike črni bor 100 kom.
7—9 K, 3—4 letni hrast 1000 kom. 15—20
K, 3—4 letne akacije 150—300 cm vis., 1000
kom. 40—65 K, 2—4 letne gledčije 20 do
250 cm vis. 100 kom. 15—55 K. — Dalje:
pasmena perutnina in nje jajca za valje-
nje, lovski in lepotni fazani in njih jajca
za valjenje. Glavni katalog na zahtevo
zastonj. — Grofa Žige Baththyanya
Graščinska uprava Csenedak pri Radgoni. 288

Zajamčeno pristne
slivovke**tropinovec****hrušovec****brinjevec****vinsko žganje**

se dobi v množinah od 25 l naprej pri

voležganjarni sadja 1199

M. Rosner & Ko.

Ljubljana, poleg pivovarne „Union“.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 20
M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Medosežne in od

poznavaletjez odlikovane so

Kavine mešanice
Karla Planinška

prva ljubljanska velepražarna za kavo.

Dobivajo se v pražarni na vogalu Dunajske ceste — Sodne
ulice in v moji trgovini s specerijskim blagom Dunajska c. 6.

Oči mu veselja žarijo
in zadovoljno se smehlja

naš papa pri vživanju škodelice kave, naprav-
ljene iz **Francove Perlo-rži**, znamke **Perlo** !.

Slastni vonj vabi k vživanju. Izborna je kava za zajutrek
in malico, napravljena z najboljšo, zrnatej kavi po okusu najbolj
slično rženo kavo : **Perlo** !.

Mala primes „pravega : **Francovega** : **kavinega**
pridatka“ napravi tako kavo še močnejšo in jačjo. 708—1.

St. 13512.

Razglas.

1559

V smislu §. 53. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljana
daje podpisani mestni magistrat javno naznanje, da so

računski sklepi za l. 1911

in sicer:

1) mestnega zaklada,	5) mestnega loterijskega posojila
2) ubožnega zaklada,	6) mestnega vodovoda,
3) zaklada meščanske imovine,	7) mestne klavnice in
4) ustanovnega zaklada,	8) mestne elektrarne

dogotovljeni, ter bodo 14 dni, to je od 28. aprila do 12. maja t. l.

v prostorih mestnega knjigovodstva razgrnjeni občanom na vpogled,

da zamore navesti vsako svoje opazke o njih.

O pravočasno vloženi ugovori bode razsojal mestni magistrat.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 24. aprila 1912.

Zupan: **dr. Ivan Tavčar l. r.****Konfekcijska trgovina in zavod za****izdelovanje oblek po meri****A. KUNC**

LJUBLJANA,

priporoča svojo izborna izdelke vankovatelih

pomladnih oblačil.

Strogo solidna postrežba.

Najnižje, stalne cene.

Najbolj ceniti na razpolago.

**Priporočamo našim
: gospodinjam :**

KOLINSKO CIKORIJO

**iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani**

J. Zamljen

čevljarški mojster

v Ljubljani, Sodna ulica št. 3
izvršuje vsa čevljarška dela do najfi-
nejše izvršitve in priporoča svojo zalogo

storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in
telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera
iproslan čevlji. 245

Vinska klet in zajtrkovalnica!

Zidovska steza 1

od četrta 25. aprila dalje odprta, pripo-
roča svoja izborna vina, katera so od
najbolj zanesljivih vinogradnikov kuplje-
na, ter se točijo naravnost iz sodov.

:: Za mnogobrojen obisk se priporoča ::

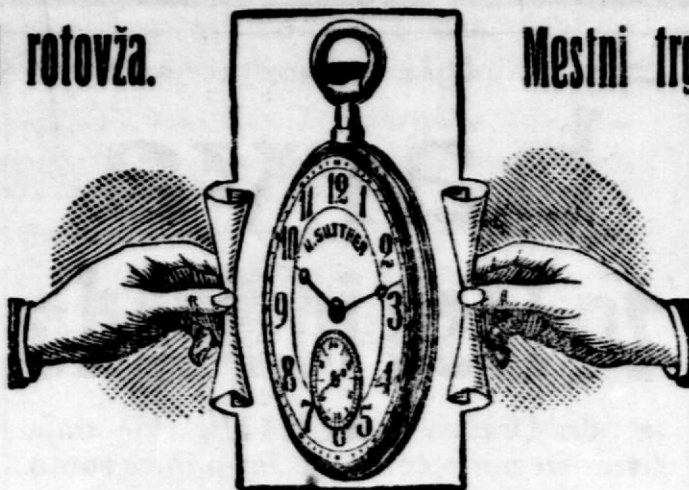
1516 **Josipina Košak.**

Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine

H. Suttner, Ljubljana

Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Nudim svojo veliko
izbiro draguljev,
zlatnine, srebrnine
in vseh v stroko spa-
dajočih predmetov.

Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Cene brez konku-
rence. P. n. odje-
malcem se priporo-
čam za vsa zadevna
:: naročila. ::

Stanovanje

s 3 sobami in vsemi pritlikinami se
odda s 1. majem. — Poizve se na
Elizabetni cesti šte. 5 v pro-
dajalni. 1565

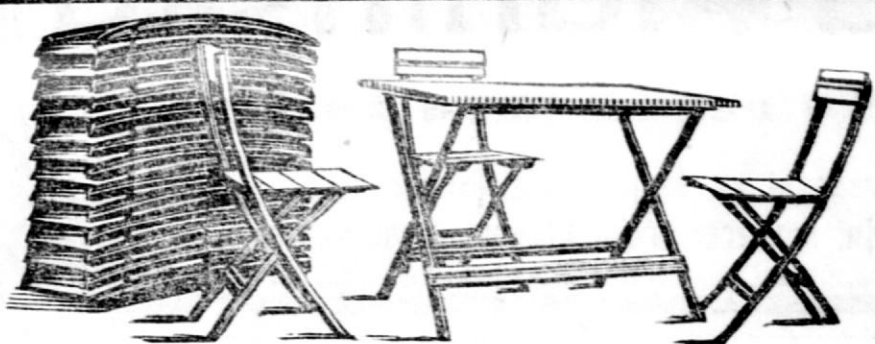
Resna

ženitna ponudba

Mlad, soliden in izobražen trgovec
in posestnik, simpatične vnanosti se
želi v svrhu takojšnje ženitve seznaniti
z dobro vzgojeno, mirno, zdravo gospico
brezmadežne preteklosti od 18—28 let.

Upoštevajo se samo resne ponudbe
s sliko, ki se točno vrne, navedbo sta-
rosti in dote, katera se v podjetje
investira. 1569

Gospice, ki imajo veselje do trgovine
pod šifro: „Veletrgovina 2000“ na
uprav „Slovenskega Naroda“. Zadeva je
strogo tajna.

Velika zaloga patento-
vanih železnih in lesenih

skladnih stolov,
klop in miz,

ki jih izdeluje in zalaga
parna tovarna lesnih
izdelkov 1186 ::

Fran Burger v Sp. Šiški.

Znižane cene. — Prospekti zastoj in poštne prosto.

2 kleparska pomočnika

sprejme takoj pod ugodnimi pogoji
Jožef Hutter, kleparski mojster
v Kočevju, Dolenjsko. 1522

Močni salon.

Častitim damam priporočam

klobuke

le najfinišnega okusa

Ida Skot-Vaneh

26 Goč Frančo.

Salni klobuki večno pri-
pravljem. Takle tudi venci
s trakov in razne cvetlice
: doma izdelovane :

Priporoča se domača najnovejša

konfekcijska trgovina

Maček & Komp.

Franca Jožefa cesta 3.

Sprejemajo se naročila po meri,
ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba.

Najnižje cene.

Od dobrega najboljši!

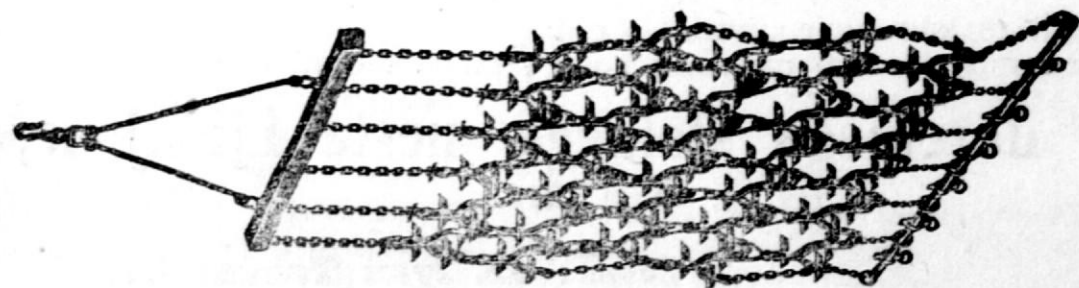
Singer Ko. deln. družba šiv. strojev

Ljubljana, Sv. Petra cesta 4. — Kranj. Kočevje. — Novo mesto.

Fr. Stupica, Ljubljana.

Zahtevajte samo najnovejšo, patentovano
s samosnažilnimi zvezdnimi členki, ki se do-
bivajo le pri edinem zastopniku za Kranjsko.

travniške brane.

Dalje priporo-
čamo občezna-
ne, svetovne
neprekosljive
kosilne stroje
„Deering“

navadne in je-
kline „plugo
(Sack)“, osipal-
nike, poljske
in navadne
travniške brane,
motorje
raznih se-
stav, mlati-

nice, slamoreznice, gepeljne, brzoparilnice, sejalne stroje in vse za poljedelstvo po-
trebne stroje nerazrušljive konstrukcije po znano nizkih cenah. — Velika zaloga zadržanega

:: portland in roman cementa, travert, železnih šiv, beton železa, železa za vezi in razne železnice in orodja. ::

Geniki in ponudbe na zahtevo na razpolago.

Izposojevanje koles.

Ana Gorec

Ljubljana, Rimska cesta št. 11

podružnica 1207

Marije Terezije c. 4 (Pri novem svetu).

Trgovina s kolesi
in njih deli.

Izposojevanje koles.

Najboljše pneumatike.

**ELEKTROTEHNIŠKA
DELNIŠKA DRUŽBA**
PREJE
**KOLBEN IN DR.
PRAGA-VYSOCANY**

Dinamo stroji in električni motorji. ::
Naprave za električno razsvetljavo in
prevajanje električne sile. :: Električni
obrat vseh vrst. :: Ventilatorji. :: Tur-
bogeneratorji, električne železnice in
lokomotive, žerjavi in dvigala. :: Obloč-
nice in žarnice vseh vrst. :: Vodne
turbine vseh sestavov (Francis, Pelton).
:: Točna, cena in hitra popravila vseh
električnih strojev drugih tvrdk. :: Vse
potrebe za instaliranje. :: :: ::

Tehnični biro in stavbno podjetje

Resljeva cesta šte. 26 (poleg plinarne)

izdeluje:

Resljeva cesta šte. 26 (poleg plinarne)

: Beton, železobeton, :
mostove, strope, dvo-
rane, zaziške turbin.

Strokovna izvršitev
vseh vrst načrtov,
prevzete zgradb,
:: tehnična mnenja. ::

: Vodovodi, električne :
centrale, turbine, mlini,
žage, opekarne,
:: moderne apnenice. ::

: Obisk strokovnih :
inženirjev na željo.